

Η εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση από Ελλάδα, 2019-2022

Ιούλιος 2023

Σεραφείμ Κουτσός
Αναλυτής

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

©INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	2
2. Μεθοδολογία Έρευνας Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος	3
3. Σύνοψη	5
4. Εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση, 2019, 2021 και 2022	7
5. Εποχικότητα ανά τρίμηνο, 2022	13
6. Εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022	16
6.1 Αναχωρήσεις ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022	16
6.2 Διανυκτερεύσεις ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022	19
6.3 Πληρωμές ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022	21
6.4 Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022	23
6.5 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022	25
6.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022	26
7. Εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022	27
7.1 Αναχωρήσεις ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022	27
7.2 Διανυκτερεύσεις ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022	29
7.3 Πληρωμές ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022	31
7.4 Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022	33
7.5 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022	36
7.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022	39

1. Εισαγωγή

Η Τράπεζα της Ελλάδος κάθε χρόνο ανακοινώνει τα βασικά μεγέθη του εξερχόμενου τουρισμού από Ελλάδα ανά χώρα προορισμού. Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων¹, ξεκίνησε το 2005 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την κατανομή των ταξιδιωτικών αναχωρήσεων, διανυκτερεύσεων και πληρωμών των εξερχόμενων τουριστών ανά χώρα προορισμού. Η καταγραφή γίνεται για τους 15 μεγαλύτερους προορισμούς του εξερχόμενου τουρισμού από Ελλάδα, που αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 65,6% των αναχωρήσεων, το 69,9% των διανυκτερεύσεων και το 71,7% των πληρωμών.

Η παρούσα μελέτη² παραθέτει τα στοιχεία του εξερχόμενου τουρισμού συνολικά, ανά χώρα προορισμού καθώς και για τις χώρες της ζώνης του Ευρώ, τις χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ και τις Λοιπές Χώρες. Συγκεκριμένα, με στόχο την ευκρινέστερη εικόνα των προορισμών, αναλύονται στοιχεία ως προς τις:

- Αναχωρήσεις,
- Διανυκτερεύσεις και
- Πληρωμές.

καθώς και την ανάλυση των βασικών δεικτών:

- Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη (ΜΚΔ),
- Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ) και
- Μέση Διάρκεια Παραμονής (ΜΔΠ).

¹ Στην εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση κατοίκων, δεν λαμβάνεται υπόψη η κίνηση των μόνιμων κατοίκων Ελλάδας που ταξίδεψαν στην Αλβανία με λόγο ταξιδιού: α) επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς, β) επαγγελματικοί λόγοι και γ) άλλοι λόγοι, και των οποίων οι ταξιδιωτικές πληρωμές αποτελούν μονομερείς μεταβιβάσεις και δεν καταγράφονται στο ισοζύγιο ταξιδιωτικών υπηρεσιών.

² Χρησιμοποιήθηκαν οι Πίνακες της Ενότητας Ταξιδιωτικές πληρωμές – βασικά μεγέθη που ευρίσκονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας της Ελλάδος [εδώ](#). Για λόγους που σχετίζονται με τον τρόπο που γίνεται η έρευνα δεν δίδονται στοιχεία για όλες τις αγορές, παρά μόνο για αυτές που τα στοιχεία είναι στατιστικά σημαντικά.

2. Μεθοδολογία Έρευνας Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος

Η Έρευνα Συνόρων (ΕΣ) πραγματοποιείται από την ΤτΕ μετά την είσοδο της Ελλάδας στο Ευρώ, ως ένας τρόπος εκτίμησης των ταξιδιωτικών εισπράξεων της Ελλάδας από μη κατοίκους (εισερχόμενος τουρισμός), αλλά και των ταξιδιωτικών πληρωμών από κατοίκους της Ελλάδας (εξερχόμενος τουρισμός). Στη μελέτη αυτή επικεντρωνόμαστε στα στοιχεία του εξερχόμενου τουρισμού. Ο βασικός στόχος της ΕΣ είναι ο υπολογισμός των ταξιδιωτικών εισπράξεων και πληρωμών με συνέπεια να μην αναλύονται τουριστικά στοιχεία όπως προφίλ ταξιδιώτη, επαναληψιμότητα, κατανομή διάρκειας ταξιδιών κλπ.

Η ΕΣ είναι δειγματοληπτική (~16.500 ερωτηματολόγια για τον εξερχόμενο τουρισμό το 2022) και πραγματοποιείται στα σημεία εισόδου της χώρας, ώστε οι ερωτώμενοι να δώσουν εκτίμηση της συνολικής δαπάνης τους κατά το ταξίδι τους στο εξωτερικό. Το δείγμα της ΕΣ αποτελείται από «κατοίκους» (residents) Ελλάδας ενώ ως «κάτοικος» θεωρείται και Αλλοδαπός υπήκοος, μόνιμος κάτοικος Ελλάδας, ενώ αντίθετα υπήκοος Ελλάδας που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό δεν θεωρείται «κάτοικος» και δεν συμμετέχει στην έρευνα. Η μεθοδολογία της ΕΣ έχει εγκριθεί από την ΕΕ και χρησιμοποιείται από τουλάχιστον 15 χώρες της ΕΕ³.

Παρά το μέγεθος του δείγματος, λόγω των πολλαπλών σημείων εισόδου στην χώρα, η δειγματοληψία δεν πραγματοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε όλα τα σημεία εξόδου αλλά καθορίζεται ανάλογα με την ροή των «κατοίκων» στα σημεία αυτά. Για τον καθορισμό της δειγματοληψίας λαμβάνονται υπόψη:

- για τα αεροπορικά στοιχεία, ο προγραμματισμός πτήσεων,
- για τα οδικά στοιχεία, στοιχεία εκτίμησης ημερών / ωρών υψηλής και χαμηλής κίνησης στους οδικούς συνοριακούς σταθμούς,
- για τα λιμενικά στοιχεία, ο προγραμματισμός των δρομολογίων.

Η αναγωγή από το δείγμα στο σύνολο γίνεται βάσει των ακόλουθων στοιχείων:

- για τα αεροπορικά στοιχεία, βάσει των στοιχείων αφίξεων ΥΠΑ,
- για τα οδικά στοιχεία, βάσει των στοιχείων αφίξεων των μεθοριακών σταθμών,
- για τα λιμενικά στοιχεία, βάσει των στοιχείων αφίξεων των αρμόδιων Λιμενικών Αρχών.

³ Για λεπτομερή παρουσίαση της μεθοδολογίας βλ. <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/oikodelt200607.pdf>

Αναφορικά με τα στοιχεία δαπάνης, οι ερωτώμενοι δίνουν εκτίμηση:

- της συνολικής δαπάνης τους,
- του μέρους αυτής που ξοδεύτηκε εντός Ελλάδας και της σχετικής κατανομής της,
- την κατανομή μεταξύ αεροπορικού, διαμονής και out of pocket στο εξωτερικό, στο βαθμό που το γνωρίζουν,
- την κατανομή της δαπάνης στο εξωτερικό σε διαμονή, F&B, μεταφορές, διασκέδαση, καταστήματα.

3. Σύνοψη

Μετά από δύο χρόνια ταξιδιωτικών περιορισμών και γενικευμένης αβεβαιότητας λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, το 2022 επανήλθε σε παγκόσμιο επίπεδο η ομαλότητα στην ταξιδιωτική βιομηχανία, ιδιαίτερα μετά το 1^ο τρίμηνο του 2022, που επέδρασε θετικά στην απελευθέρωση της λανθάνουσας ζήτησης για διακοπές. Σε ότι αφορά τον εξερχόμενο τουρισμό, με την ομαλοποίηση της κατάστασης το 2022 η επιθυμία για ταξίδια στο εξωτερικό από τους κατοίκους Ελλάδας επανήλθε δυναμικά (+148% το 2022 σε σύγκριση με το 2021), αν και υπολείπεται ακόμα των προ πανδημίας επιπέδων. Συγκεκριμένα, στην παρούσα μελέτη θα εξετάσουμε 2 διακριτές περιόδους:

- την περίοδο 2019-2021, κατά την οποία έλαβε χώρα η πανδημία, με σημαντικά μειωμένες τις αναχωρήσεις (-74%, από 7,8 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2021) καθώς και -αν και σε μικρότερο βαθμό- τις διανυκτερεύσεις (-47%, από 44,9 εκατ. το 2019 σε 24,0 εκατ. το 2021) και τις πληρωμές (-59%, από € 2,7 δισ. το 2019 σε € 1,1 δισ. το 2021) και
- το 2022, έτος ομαλοποίησης της κατάστασης, , κατά το οποίο ο εξερχόμενος τουρισμός, αν και εξακολουθεί να υπολείπεται των προ πανδημίας επιπέδων, ανέκαμψε από τα χαμηλά του 2021, τόσο στις αναχωρήσεις (-35%, από 7,8 εκατ. το 2019 σε 5,1 εκατ. το 2022) όσο και στις διανυκτερεύσεις (-20%, από 44,9 εκατ. το 2019 σε 35,7 εκατ. το 2022) και τις πληρωμές (-30%, από € 2,7 δισ. το 2019 σε € 1,9 δισ. το 2022). Σε ότι αφορά τις διανυκτερεύσεις, η ανάκαμψη φαίνεται να είναι πιο γρήγορη σε σύγκριση με τις αναχωρήσεις και τις πληρωμές λόγω αφενός της αύξησης του μεριδίου για ταξίδια με σκοπό την επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς και αφετέρου στην αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και κατ' επέκταση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής του ταξιδιού.

Επίσης, αξιοσημείωτη είναι η αντιστροφή της τάσης που καταγραφόταν μέχρι το 2019, με αύξηση των μεριδίων των παραδοσιακών⁴ προορισμών μας (από 21% το 2019 σε 25% το 2022 σε όρους αναχωρήσεων), η οποία βέβαια ενισχύθηκε από τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς εκτός ΕΕ και την πιο ομαλή διέλευση της ταξιδιωτικής κίνησης εντός των Ευρωπαϊκών ορίων. Αντίστοιχα, μειώθηκε το μερίδιο των όμορων⁵ χαμηλής τουριστικής δαπάνης προορισμών μας (από 36% το 2019 σε 25% το 2022). Παράλληλα, μεταξύ 2019-2022 αυξήθηκε η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (+8%, από € 350 το 2019 σε € 378 το 2022) και η Μέση Διάρκεια Παραμονής (+23%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2022), ως επακόλουθο της αύξησης της

⁴ Ην. Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ολλανδία

⁵ Βουλγαρία και Τουρκία

ταξιδιωτικής κίνησης προς τις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ, ενώ αντίθετα μειώθηκε η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (-12%, από € 61 το 2019 σε € 54 το 2022).

Τέλος, κατά την διάρκεια της πανδημικής κρίσης η εποχικότητα του εξερχόμενου τουρισμού διαταράχθηκε εξαιτίας των ταξιδιωτικών περιορισμών και των lockdown, λόγω και του διαφορετικού βαθμού έξαρσης της πανδημίας στους επιμέρους προορισμούς. Με την ομαλοποίηση της κατάστασης το 2022 σε παγκόσμιο επίπεδο, κυρίως μετά το 1^ο τρίμηνο, η εποχικότητα επανήλθε σχεδόν στα προ πανδημίας επίπεδα. Σε αντίθεση με τον εισερχόμενο τουρισμό όπου ο κύριος όγκος αφίξεων εντοπίζεται στο 2^ο και 3^ο τρίμηνο κάθε έτους (81,2% των αφίξεων και 86,0% των εισπράξεων για το 2022, δες μελέτη «[Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2022](#)»), ο εξερχόμενος τουρισμός δεν εμφανίζει έντονη εποχικότητα, με την κατανομή στα επιμέρους τρίμηνα να είναι ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση το 1^ο τρίμηνο που υστερεί κυρίως στις αναχωρήσεις και τις πληρωμές. Η αύξηση του μεριδίου το 1^ο τρίμηνο στις διανυκτερεύσεις σε αντίθεση με τις αναχωρήσεις και τις πληρωμές οφείλεται πιθανόν στην αύξηση του μεριδίου εκείνη την περίοδο για ταξίδια με σκοπό την επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς που έχουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής.

4. Εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 1: Βασικά μεγέθη εξερχόμενου τουρισμού από Ελλάδα ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

	Αναχωρήσεις						Διανυκτερεύσεις						Πληρωμές					
	2019		2021		2022		2019		2021		2022		2019		2021		2022	
	σε χιλ.		σε χιλ.		σε χιλ.		σε χιλ.		σε χιλ.		σε χιλ.	σε εκατ. €		σε εκατ. €		σε εκατ. €		
Σύνολο	8.294		2.127		5.278		44.916		23.968		35.745		2.744		1.113		1.925	
Χώρες Ζώνης Ευρώ	2.205	27%	935	44%	1.809	34%	17.538	39%	10.643	44%	16.564	46%	1.149	42%	560	50%	931	48%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	2.341	28%	402	19%	1.258	24%	5.526	12%	2.941	12%	3.995	11%	326	12%	117	11%	218	11%
Λοιπές Χώρες	3.747	45%	790	37%	2.211	42%	21.851	49%	10.383	43%	15.186	42%	1.270	46%	435	39%	776	40%
Ιταλία	438	5%	184	9%	407	8%	2.732	6%	1.279	5%	2.242	6%	246	9%	109	10%	196	10%
Γερμανία	584	7%	225	11%	378	7%	4.786	11%	3.155	13%	3.987	11%	263	10%	142	13%	194	10%
Ην. Βασίλειο	373	4%	112	5%	255	5%	3.660	8%	2.083	9%	3.221	9%	232	8%	98	9%	177	9%
Κύπρο	239	3%	171	8%	296	6%	2.560	6%	2.448	10%	4.216	12%	95	3%	80	7%	131	7%
Γαλλία	189	2%	93	4%	186	4%	1.599	4%	905	4%	1.286	4%	132	5%	70	6%	118	6%
Τουρκία	1.091	13%	149	7%	479	9%	2.879	6%	865	4%	1.382	4%	176	6%	46	4%	111	6%
ΗΠΑ	145	2%	30	1%	80	2%	2.599	6%	782	3%	1.872	5%	159	6%	33	3%	103	5%
Ισπανία	169	2%	55	3%	127	2%	1.323	3%	608	3%	1.177	3%	105	4%	37	3%	81	4%
Ολλανδία	138	2%	69	3%	118	2%	1.412	3%	1.024	4%	1.420	4%	71	3%	43	4%	69	4%
Βουλγαρία	1.916	23%	212	10%	862	16%	2.496	6%	939	4%	1.337	4%	138	5%	26	2%	67	3%
Αυστρία	178	2%	61	3%	126	2%	798	2%	377	2%	827	2%	97	4%	35	3%	60	3%
Αίγυπτο	71	1%	37	2%	53	1%	797	2%	854	4%	845	2%	38	1%	24	2%	28	1%
Πολωνία	68	1%	32	2%	52	1%	477	1%	365	2%	470	1%	27	1%	14	1%	20	1%
Τσεχία	58	1%	14	1%	34	1%	312	1%	152	1%	469	1%	24	1%	7	1%	17	1%
Ρωσία	60	1%	23	1%	10	0%	653	1%	389	2%	251	1%	31	1%	17	2%	6	0%
Λοιπές	2.575	31%	660	31%	1.814	34%	15.833	35%	7.743	32%	10.741	30%	911	33%	332	30%	545	28%

Πηγή: Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η θετική τάση του εξερχόμενου τουρισμού τα τελευταία χρόνια διακόπηκε απότομα το 2020, ως επακόλουθο της πανδημίας του κορονοϊού που επηρέασε της τουριστική κίνηση σε Παγκόσμιο επίπεδο, ενώ το 2022 η ομαλοποίηση της κατάστασης στην ταξιδιωτική βιομηχανία επέδρασε θετικά στην απελευθέρωση της ζήτησης για ταξίδια. Παρόλη την ανάκαμψη που σημείωσε ο εξερχόμενος τουρισμός το 2022 υπολείπεται ακόμα των προ πανδημίας επιπέδων. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021 μείωση σε όλα τα βασικά μεγέθη: αναχωρήσεις (-74%, από 7,8 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2021), διανυκτερεύσεις (-47%, από 44,9 εκατ. το 2019 σε 24,0 εκατ. το 2021) και πληρωμές (-59%, από € 2,7 δισ. το 2019 σε € 1,1 δισ. το 2021),
- 2019-2022, παρόμοια εικόνα, αν και με πιο ήπια μείωση, αναχωρήσεις (-35%, από 7,8 εκατ. το 2019 σε 5,1 εκατ. το 2022), διανυκτερεύσεις (-20%, από 44,9 εκατ. το 2019 σε 35,7 εκατ. το 2022) και πληρωμές (-30%, από € 2,7 δισ. το 2019 σε € 1,9 δισ. το 2022),

Τέλος, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, από το 2021 και με την σταδιακή άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών σε παγκόσμιο επίπεδο, με εξαίρεση ίσως τις ασιατικές χώρες, η επιθυμία για ταξίδια στο εξωτερικό επανήλθε δυναμικά. Όμως, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα, η επιλογή των ταξιδιωτικών προορισμών έχει μεταβληθεί, με αύξηση μεριδίου των Χωρών της Ευρωζώνης σε σύγκριση με τις Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ και τις Λοιπές Χώρες.

Πίνακας 2: Μεταβολές Βασικών Μεγεθών ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

	Αναχωρήσεις		Διανυκτερεύσεις		Πληρωμές	
	2019-2021	2019-2022	2019-2021	2019-2022	2019-2021	2019-2022
Σύνολο εξερχόμενου	-74%	-35%	-47%	-20%	-59%	-30%
Χώρες Ζώνης του Ευρώ	-58%	-18%	-39%	-6%	-51%	-19%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	-83%	-46%	-47%	-28%	-64%	-33%
Λοιπές Χώρες	-79%	-41%	-52%	-31%	-66%	-39%
Ιταλία	-58%	-7%	-53%	-18%	-56%	-20%
Γερμανία	-61%	-35%	-34%	-17%	-46%	-26%
Ην. Βασίλειο	-70%	-32%	-43%	-12%	-58%	-23%
Κύπρος	-28%	24%	-4%	65%	-15%	39%
Γαλλία	-51%	-2%	-43%	-20%	-47%	-10%
Τουρκία	-86%	-56%	-70%	-52%	-74%	-37%
ΗΠΑ	-79%	-45%	-70%	-28%	-79%	-35%
Ισπανία	-67%	-25%	-54%	-11%	-65%	-23%
Ολλανδία	-50%	-15%	-27%	1%	-40%	-3%
Βουλγαρία	-89%	-55%	-62%	-46%	-81%	-52%
Αυστρία	-66%	-29%	-53%	4%	-64%	-38%
Αίγυπτος	-48%	-26%	7%	6%	-37%	-25%
Πολωνία	-53%	-23%	-24%	-1%	-47%	-26%
Τσεχία	-76%	-41%	-51%	50%	-73%	-27%
Ρωσία	-62%	-83%	-40%	-62%	-46%	-82%
Λοιπές	-74%	-30%	-51%	-32%	-64%	-40%

Πηγή: ΤΤΕ-Επεξεργασία INSETE Intelligence

εκτός της ζώνης του Ευρώ (-33%) και Λοιπές Χώρες (-39%).

Ειδικότερα, σε επίπεδο ευρέων γεωγραφικών περιοχών ανά εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε:

- την περίοδο 2019-2021, μείωση σε όλες τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές και σε όλες τις κατηγορίες:
 - ✓ αναχωρήσεις: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (-58%), Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (-83%) και Λοιπές Χώρες (-79%),
 - ✓ διανυκτερεύσεις: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (-39%), Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (-47%) και Λοιπές Χώρες (-52%) και
 - ✓ πληρωμές: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (-51%), Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (-64%) και Λοιπές Χώρες (-66%).
- την περίοδο 2019-2022, παρόμοια εικόνα, αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης:
 - ✓ αναχωρήσεις: Χώρες ζώνης του Ευρώ (-18%), Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (-46%) και Λοιπές Χώρες (-41%),
 - ✓ διανυκτερεύσεις: Χώρες ζώνης του Ευρώ (-6%), Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (-28%) και Λοιπές Χώρες (-31%) και
 - ✓ πληρωμές: Χώρες ζώνης του Ευρώ (-19%), Χώρες της ΕΕ

Πίνακας 3: Βασικοί δείκτες του εξερχόμενου τουρισμού από Ελλάδα ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

	ΜΚΔ						ΜΔΔ						ΜΔΠ					
	2019		2021		2022		2019		2021		2022		2019		2021		2022	
	σε €	ως % χώρας	σε €	ως % χώρας	σε €	ως % χώρας	σε €	ως % χώρας	σε €	ως % χώρας	σε €	ως % χώρας	σε διαν.	ως % χώρας	σε διαν.	ως % χώρας	σε διαν.	ως % χώρας
Σύνολο	350		549		378		61		46		54		5,7		11,8		7,0	
Χώρες Ζώνης Ευρώ	521	149%	598	109%	514	136%	65	107%	53	113%	56	104%	8,0	139%	11,4	96%	9,2	130%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	139	40%	292	53%	174	46%	59	96%	40	86%	55	102%	2,4	41%	7,3	62%	3,2	45%
Λοιπές Χώρες	339	97%	551	100%	351	93%	58	95%	42	90%	51	95%	5,8	102%	13,1	111%	6,9	98%
Ιταλία	561	160%	596	109%	482	128%	90	147%	86	184%	88	163%	6,2	109%	7,0	59%	5,5	78%
Γερμανία	451	129%	632	115%	514	136%	55	90%	45	97%	49	90%	8,2	143%	14,0	119%	10,5	150%
Ην. Βασίλειο	621	178%	875	159%	696	184%	63	104%	47	102%	55	102%	9,8	171%	18,5	157%	12,6	180%
Κύπρος	396	113%	469	85%	444	117%	37	60%	33	71%	31	58%	10,7	187%	14,3	121%	14,3	203%
Γαλλία	697	199%	756	138%	634	168%	82	135%	78	168%	92	170%	8,5	148%	9,7	82%	6,9	98%
Τουρκία	161	46%	306	56%	232	61%	61	100%	53	114%	80	149%	2,6	46%	5,8	49%	2,9	41%
ΗΠΑ	1.093	313%	1.079	197%	1.279	339%	61	100%	42	90%	55	102%	17,9	312%	25,9	219%	23,3	332%
Ισπανία	624	178%	671	122%	637	169%	80	130%	61	131%	69	128%	7,8	137%	11,0	93%	9,3	132%
Ολλανδία	515	147%	623	114%	583	154%	50	83%	42	90%	49	90%	10,2	178%	14,9	126%	12,0	171%
Βουλγαρία	72	21%	123	22%	77	20%	55	90%	28	60%	50	92%	1,3	23%	4,4	37%	1,6	22%
Αυστρία	544	156%	569	104%	479	127%	121	198%	92	197%	73	136%	4,5	78%	6,2	53%	6,6	94%
Αίγυπτο	526	151%	645	117%	534	141%	47	77%	28	60%	34	62%	11,2	195%	23,1	195%	15,9	227%
Πολωνία	405	116%	450	82%	389	103%	58	94%	40	85%	43	80%	7,0	123%	11,4	96%	9,0	129%
Τσεχία	412	118%	468	85%	507	134%	77	126%	43	92%	37	69%	5,4	94%	10,9	92%	13,6	194%
Ρωσία	517	148%	741	135%	564	149%	48	78%	43	93%	23	42%	10,8	189%	17,1	145%	25,0	356%
Λοιπές	354	101%	502	91%	300	79%	58	94%	43	92%	51	94%	6,1	107%	11,7	99%	5,9	84%

Πηγή: Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά τους Βασικούς Δείκτες, η εικόνα ήταν μικτή. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021, η εικόνα ήταν θετική στην ΜΚΔ (+57%, από € 350 το 2019 σε € 549 το 2021) και στην ΜΔΠ (+107%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,8 διανυκτερεύσεις το 2021) και αρνητική στην ΜΔΔ (-24%, από € 61 το 2019 σε € 46 το 2021) και
- 2019-2022, η εικόνα ήταν παρόμοια, με την ΜΚΔ (+8%, από € 350 το 2019 σε € 378 το 2022) και την ΜΔΠ (+23%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2022) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα η ΜΔΔ (-12%, από € 61 το 2019 σε € 54 το 2022) μείωση.

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι κατά την περίοδο της πανδημικής κρίσης του κορονοϊού (2019-2022), αν και ο εξερχόμενος τουρισμός μειώθηκε εντούτοις τα ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν ήταν μεγαλύτερης Διάρκειας Παραμονής και κατά Κεφαλή Δαπάνης αλλά μικρότερης δαπάνης ανά διανυκτέρευσης. Όπως φαίνεται και στον ακόλουθο πίνακα, όπως και με τα συνολικά μεγέθη έτσι και η πορεία των δεικτών διαφοροποιήθηκε ανάλογα με το αν ο προορισμός ήταν εντός ή εκτός της ευρωζώνης ή εντός ή εκτός της ΕΕ.

Πίνακας 4: Μεταβολές Βασικών Δεικτών ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

	ΜΚΔ		ΜΔΔ		ΜΔΠ	
	2019-2021	2019-2022	2019-2021	2019-2022	2019-2021	2019-2022
Σύνολο εξερχόμενου	57%	8%	-24%	-12%	107%	23%
Χώρες Ζώνης του Ευρώ	15%	-1%	-20%	-14%	43%	15%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	110%	25%	-32%	-7%	210%	35%
Λοιπές Χώρες	63%	4%	-28%	-12%	125%	18%
Ιταλία	6%	-14%	-5%	-3%	12%	-12%
Γερμανία	40%	14%	-18%	-11%	71%	29%
Ην. Βασίλειο	41%	12%	-25%	-13%	89%	29%
Κύπρος	19%	12%	-11%	-16%	34%	33%
Γαλλία	8%	-9%	-6%	11%	15%	-18%
Τουρκία	90%	44%	-14%	32%	120%	9%
ΗΠΑ	-1%	17%	-32%	-10%	45%	30%
Ισπανία	8%	2%	-24%	-14%	41%	18%
Ολλανδία	21%	13%	-17%	-4%	46%	18%
Βουλγαρία	71%	8%	-50%	-10%	240%	19%
Αυστρία	5%	-12%	-24%	-40%	38%	46%
Αίγυπτος	22%	1%	-41%	-29%	107%	43%
Πολωνία	11%	-4%	-31%	-25%	61%	28%
Τσεχία	14%	23%	-44%	-52%	104%	154%
Ρωσία	43%	9%	-10%	-53%	58%	131%
Λοιπές	42%	-15%	-26%	-12%	91%	-4%

Πηγή: ΤτΕ-Επεξεργασία INSETE Intelligence

της ζώνης του Ευρώ (-7%) και Λοιπές Χώρες (-12%) και

- ✓ αύξηση της ΜΔΠ σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (+15%), Χώρες της ΕΕ εκτός ζώνης του Ευρώ (+35%) και Λοιπές χώρες (+18%).

Σε επίπεδο ευρέων γεωγραφικών περιοχών, ανά εξεταζόμενη περίοδο παρατηρούμε:

- την περίοδο 2019-2021:
 - ✓ αύξηση στην ΜΚΔ σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (+15%), Χώρες της ΕΕ εκτός ζώνης του Ευρώ (+110%) και Λοιπές χώρες (+63%),
 - ✓ μείωση στην ΜΔΔ σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (-20%), Χώρες της ΕΕ εκτός ζώνης του Ευρώ (-32%) και Λοιπές χώρες (-28%) και
 - ✓ αύξηση στην ΜΔΠ σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (+43%), Χώρες της ΕΕ εκτός ζώνης του Ευρώ (+210%) και Λοιπές χώρες (+125%) και
- την περίοδο 2019-2022:
 - ✓ μικτή εικόνα στην ΜΚΔ, με τις Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (+25%) και τις Λοιπές Χώρες (+4%) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Χώρες της ζώνης του Ευρώ (-1%) μείωση,
 - ✓ μείωση της ΜΔΔ σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες της ζώνης του Ευρώ (-14%), Χώρες της ΕΕ εκτός

5. Εποχικότητα ανά τρίμηνο⁶, 2022

Πίνακας 5: Εποχικότητα ανά προορισμό και ανά τρίμηνο, 2022

	Αναχωρήσεις				Διανυκτερεύσεις				Πληρωμές			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Σύνολο	13%	30%	28%	28%	21%	30%	26%	23%	15%	30%	29%	26%
Χώρες Ζώνης Ευρώ	14%	33%	27%	26%	21%	31%	23%	24%	15%	30%	29%	26%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	9%	25%	36%	30%	16%	30%	26%	27%	13%	28%	30%	29%
Λοιπές Χώρες	15%	31%	25%	29%	22%	28%	29%	21%	17%	30%	28%	25%
Ιταλία	13%	33%	28%	27%	14%	31%	30%	25%	12%	30%	32%	26%
Γερμανία	19%	32%	24%	25%	24%	25%	22%	29%	18%	30%	24%	28%
Ην. Βασίλειο	16%	26%	30%	28%	30%	24%	24%	22%	18%	24%	32%	25%
Κύπρος	14%	36%	25%	26%	24%	35%	19%	21%	15%	35%	25%	25%
Γαλλία	10%	35%	33%	22%	13%	37%	30%	20%	11%	31%	35%	23%
Τουρκία	14%	30%	28%	28%	20%	28%	26%	26%	15%	30%	30%	26%
ΗΠΑ	13%	42%	25%	20%	20%	39%	27%	15%	20%	37%	22%	21%
Ισπανία	11%	27%	42%	20%	17%	32%	35%	16%	17%	26%	39%	19%
Ολλανδία	14%	35%	24%	28%	23%	35%	14%	28%	17%	33%	22%	27%
Βουλγαρία	6%	21%	41%	31%	7%	27%	32%	34%	7%	24%	36%	34%
Αυστρία	15%	26%	28%	32%	26%	27%	26%	21%	15%	24%	29%	31%
Αίγυπτος	18%	20%	32%	30%	23%	27%	37%	13%	18%	25%	35%	21%
Πολωνία	10%	40%	29%	21%	14%	48%	19%	19%	13%	32%	34%	21%
Τσεχία	9%	43%	30%	17%	54%	20%	18%	8%	27%	31%	28%	14%
Ρωσία	73%	-	13%	14%	75%	-	17%	8%	83%	-	9%	8%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁶ Με κόκκινο σημειώνονται τα μεγέθη που είναι μικρότερα από το αντίστοιχο μέγεθος για το σύνολο του εισερχόμενου τουρισμού – και άρα η χώρα στην οποία αφορά έχει χαμηλότερη εποχικότητα από τον γενικό μέσο όρο του τριμήνου, ενώ με πράσινο αυτά που είναι υψηλότερα – και άρα η χώρα στην οποία αφορά έχει υψηλότερη εποχικότητα από τον γενικό μέσο όρο του τριμήνου.

Σε αντίθεση με τον εισερχόμενο τουρισμό, η εποχικότητα στον εξερχόμενο τουρισμό δεν είναι τόσο έντονη, με την κατανομή των βασικών μεγεθών του να είναι πιο ισοκατανομημένη στα επιμέρους τρίμηνα. Η εικόνα σε σύγκριση με το 2019, τελευταίο έτος πριν από την έξαρση της πανδημίας του κορονοϊού, είναι παρόμοια με εξαίρεση ίσως το 1^ο και 3^ο τρίμηνο. Σε ότι αφορά το 1^ο τρίμηνο σε σύγκριση με το 2019, τα βασικά μεγέθη εμφανίζουν μικρότερα μερίδια, που πιθανόν οφείλεται αφενός σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς που σε κάποιες χώρες υφίσταντο μέχρι και το 1^ο τρίμηνο του 2022 και αφετέρου στην στάση αναμονής για την εξέλιξη της πανδημίας. Αντίθετα, στο 3^ο τρίμηνο τα μερίδια είναι υψηλότερα σε σύγκριση με το 2019 αφενός λόγω της υστέρησης στο 1^ο τρίμηνο και αφετέρου λόγω της αύξησης της ζήτησης με την ομαλοποίηση της κατάστασης και την ολοκληρωτική άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά το σύνολο του εξερχόμενου τουρισμού ανά τρίμηνο για το 2022 παρατηρούμε ότι στο:

- 1^ο τρίμηνο καταγράφηκαν το 13% των αναχωρήσεων, το 21% των διανυκτερεύσεων και το 15% των πληρωμών,
- 2^ο τρίμηνο το 30% των αναχωρήσεων, το 30% των διανυκτερεύσεων και το 30% των πληρωμών,
- 3^ο τρίμηνο το 28% των αναχωρήσεων, το 26% των διανυκτερεύσεων και το 29% των πληρωμών και
- 4^ο τρίμηνο το 28% των αναχωρήσεων, το 23% των διανυκτερεύσεων και το 26% των πληρωμών.

Αναφορικά με τις ευρείες γεωγραφικές περιοχές, παρόμοια είναι η εικόνα, αν και στις διανυκτερεύσεις και τις πληρωμές το μερίδιο του 1^{ου} τριμήνου αυξάνεται σε σύγκριση με τις αναχωρήσεις. Συγκεκριμένα ανά τρίμηνο:

- Αναχωρήσεις: Χώρες Ζώνης του Ευρώ (1^ο 14%, 2^ο 33%, 3^ο 27% και 4^ο 26%), Χώρες ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (1^ο 9%, 2^ο 25%, 3^ο 36% και 4^ο 30%) και Λοιπές Χώρες (1^ο 15%, 2^ο 31%, 3^ο 25% και 4^ο 29%),
- Διανυκτερεύσεις: Χώρες Ζώνης του Ευρώ (1^ο 21%, 2^ο 31%, 3^ο 23% και 4^ο 24%), Χώρες ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (1^ο 16%, 2^ο 30%, 3^ο 26% και 4^ο 27%) και Λοιπές Χώρες (1^ο 22%, 2^ο 28%, 3^ο 29% και 4^ο 21%) και
- Πληρωμές: Χώρες Ζώνης του Ευρώ (1^ο 15%, 2^ο 30%, 3^ο 29% και 4^ο 26%), Χώρες ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (1^ο 13%, 2^ο 28%, 3^ο 30% και 4^ο 29%) και Λοιπές Χώρες (1^ο 17%, 2^ο 30%, 3^ο 28% και 4^ο 25%).

Όσον αφορά τους επιμέρους προορισμούς, η υψηλότερη εποχικότητα για το:

- 1^ο τρίμηνο στις
 - ο Αναχωρήσεις καταγράφηκε στην Γερμανία (19%) και την Αίγυπτο (18%),
 - ο Διανυκτερεύσεις στην Τσεχία (54%) και στο Ην. Βασίλειο (30%) και
 - ο Πληρωμές στην Τσεχία (27%) και στις ΗΠΑ (20%).
- 2^ο τρίμηνο στις
 - ο Αναχωρήσεις στην Τσεχία (43%), στις ΗΠΑ (42%) και στην Πολωνία (40%),
 - ο Διανυκτερεύσεις στην Πολωνία (48%), στις ΗΠΑ (39%), στην Γαλλία (37%), στην Κύπρο και στην Ολλανδία (35% αντίστοιχα) και
 - ο Πληρωμές στις ΗΠΑ (37%), στην Κύπρος (35%), στην Ολλανδία (33%), στην Πολωνία (+32%) και στην Τσεχία (31%).
- 3^ο τρίμηνο στις
 - ο Αναχωρήσεις στην Ισπανία (42%) και στην Βουλγαρία (41%),
 - ο Διανυκτερεύσεις στην Αίγυπτο (37%), στην Ισπανία (35%) και στην Βουλγαρία (32%) και
 - ο Πληρωμές στην Ισπανία (39%), στην Βουλγαρία (36%), στην Γαλλία και στην Αίγυπτο (35% αντίστοιχα), στην Πολωνία (34%), στην Ιταλία και στο Ην. Βασίλειο (32% αντίστοιχα).
- 4^ο τρίμηνο στις
 - ο Αναχωρήσεις στην Αυστρία (32%), στην Βουλγαρία (31%) και στην Αίγυπτο (30%),
 - ο Διανυκτερεύσεις στην Βουλγαρία (34%) και στην Γερμανία (29%) και
 - ο Πληρωμές στην Βουλγαρία (34%) και στην Αυστρία (31%).

Για τον προορισμό της Ρωσίας η εικόνα δεν είναι αντιπροσωπευτική, καθώς στο 1^ο τρίμηνο του 2022 (24 Φεβρουαρίου) ξεκίνησε η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, που συνοδεύτηκε από την επιβολή ταξιδιωτικών περιορισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από και προς την Ρωσία.

6. Εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

6.1 Αναχωρήσεις ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 6: Αναχωρήσεις ανά γεωγραφική περιοχή (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Γεωγραφική Περιοχή	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Χώρες ζώνης ευρώ	2.205	935	1.809	-58%	-18%
Χώρες ΕΕ εκτός ζώνης ευρώ	2.341	402	1.258	-83%	-46%
Λοιπές Χώρες	3.747	790	2.211	-79%	-41%
Σύνολο Αναχωρήσεων	7.848	2.026	5.094	-74%	-35%
Σύνολο Προορισμών	8.294	2.127	5.278	-74%	-36%
Σύνολο Προορισμών/Αναχώρηση	1,06	1,05	1,04	-1%	-2%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω (βλ. σελ. 6), το ξέσπασμα της πανδημίας του κορονοϊού επηρέασε αρνητικά την ταξιδιωτική κίνηση σε παγκόσμιο επίπεδο. Όπως είναι φυσιολογικό η εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση από Ελλάδα δεν θα μπορούσε να μην επηρεαστεί αρνητικά. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021 μείωση των αναχωρήσεων κατά -74% (από 7,8 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2021) και
- 2019-2022 πτώση κατά -35% (από 7,8 εκατ. το 2019 σε 5,1 εκατ. το 2022).

Σε ότι αφορά τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές, όλες οι περιοχές και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αναχωρήσεων τους. Παρόλα αυτά, η μείωση σε προορισμούς της Ευρωζώνης για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους είναι συγκριτικά μικρότερη απ' ότι στις άλλες γεωγραφικές περιοχές. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021, μείωση σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες ζώνης του Ευρώ (-58%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 935 χιλ. το 2021), Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (-83%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 402 χιλ. το 2021) και Λοιπές Χώρες (-79%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 790 χιλ. το 2021) και

- 2019-2022, παρόμοια εικόνα αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης σε σύγκριση με την περίοδο 2019-2021. Ενδεικτικά: Χώρες ζώνης του Ευρώ (-18%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022), Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (-46%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022) και Λοιπές Χώρες (-41%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2022).

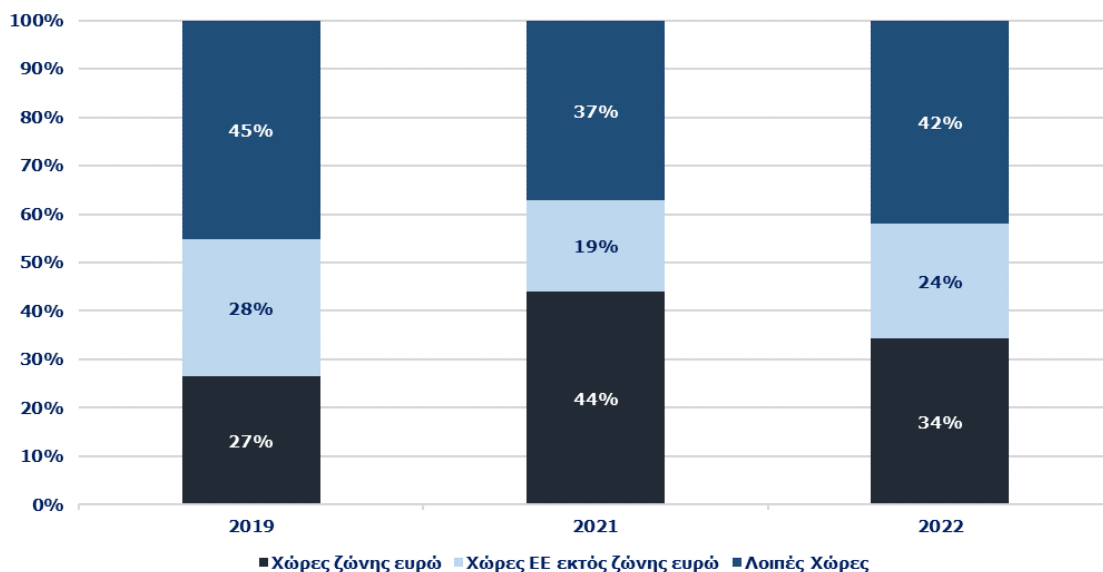
Σε ότι αφορά τον αριθμό των προορισμών που επέλεξαν οι αναχωρήσαντες κατά το ταξίδι τους, η εικόνα ήταν παρόμοια. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021 μείωση κατά -74% (από 8,3 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2021) και
- 2019-2022 πτώση κατά -36% (από 8,3 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2022).

Ως εκ τούτου, ο λόγος προορισμοί ανά αναχώρηση βαίνει πτωτικός. Ειδικότερα, την περίοδο:

- 2019-2021 μείωση κατά -1% (από 1,06 προορισμούς το 2019 σε 1,05 προορισμούς το 2021) και
- 2019-2022 πτώση κατά -2% (από 1,06 προορισμούς το 2019 σε 1,04 προορισμούς το 2022).

Γράφημα 3: Εξέλιξη αναχωρήσεων ανά γεωγραφική περιοχή (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

(από 27% το 2019 σε 34% το 2022), Χώρες ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ (από 28% το 2019 σε 24% το 2022) και Λοιπές Χώρες (από 45% το 2019 σε 42% το 2022).

Σε ότι αφορά τα μερίδια των επιμέρους ευρέων γεωγραφικών περιοχών ανά εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021, αύξηση του μεριδίου των προορισμών της Ζώνης του Ευρώ και μείωση των άλλων επιμέρους γεωγραφικών περιοχών. Ειδικότερα: Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (από 27% το 2019 σε 44% το 2021), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (από 28% το 2019 σε 19% το 2021) και Λοιπές Χώρες (από 45% το 2019 σε 37% το 2021) και
- 2019-2022, λόγω της ομαλοποίησης της κατάστασης το 2022 τα μερίδια στις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές επανήλθαν σχεδόν στα επίπεδα του 2019, κυρίως για τις Χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ και τις Λοιπές Χώρες. Ειδικότερα: Χώρες Ζώνης του Ευρώ

6.2 Διανυκτερεύσεις ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 7: Διανυκτερεύσεις ανά γεωγραφική περιοχή (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Γεωγραφική Περιοχή	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Χώρες ζώνης ευρώ	17.538	10.643	16.564	-39%	-6%
Χώρες ΕΕ εκτός ζώνης ευρώ	5.526	2.941	3.995	-47%	-28%
Λοιπές Χώρες	21.851	10.383	15.186	-52%	-31%
Σύνολο	44.916	23.968	35.745	-47%	-20%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

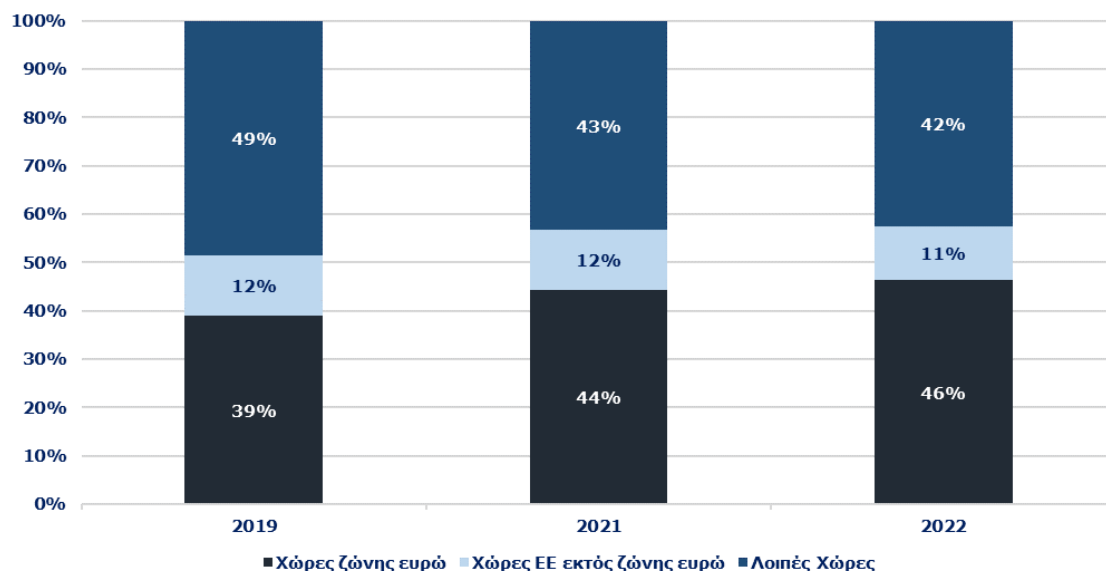
Οι διανυκτερεύσεις παρουσιάζουν παρόμοια εικόνα με τις αναχωρήσεις, αν και με πιο ήπια χαρακτηριστικά μείωσης. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021 μείωση κατά -47% (από 44,9 εκατ. το 2019 σε 24,0 εκατ. το 2021) και
- 2019-2022 πτώση κατά -20% (από 44,9 εκατ. το 2019 σε 35,7 εκατ. το 2022).

Αναφορικά με τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές, όλες οι περιοχές και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων τους. Παρόλα αυτά, η μείωση σε προορισμούς της Ευρωζώνης για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους είναι συγκριτικά μικρότερη απ' ότι στις άλλες γεωγραφικές περιοχές. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021, μείωση σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες Ζώνης του Ευρώ (-39%, από 17,5 εκατ. το 2019 σε 10,6 εκατ. το 2021), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (-47%, από 5,5 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2021) και Λοιπές Χώρες (-52%, από 21,9 εκατ. το 2019 σε 10,4 εκατ. το 2021) και
- 2019-2022, παρόμοια εικόνα αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης σε σύγκριση με την περίοδο 2019-2021. Ενδεικτικά: Χώρες Ζώνης του Ευρώ (-6%, από 17,5 εκατ. το 2019 σε 16,6 εκατ. το 2022), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (-28%, από 5,5 εκατ. το 2019 σε 4,0 εκατ. το 2022) και Λοιπές Χώρες (-31%, από 21,9 εκατ. το 2019 σε 15,2 εκατ. το 2022).

Γράφημα 4: Εξέλιξη διανυκτερεύσεων ανά γεωγραφική περιοχή (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους γεωγραφικών περιοχών, παρατηρούμε ότι

- την περίοδο 2019-2021, η εικόνα ήταν μικτή με τις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (από 39% το 2019 σε 44% το 2021) να σημειώνουν αύξηση του μεριδίου τους, τις Λοιπές Χώρες (από 49% το 2019 σε 43% το 2021) μείωση ενώ το μερίδιο στις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ παρέμεινε αμετάβλητο (12%) και
- την περίοδο 2019-2022, η εικόνα ήταν επίσης μικτή με αύξηση του μεριδίου στις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (από 39% το 2019 σε 46% το 2022) και μείωση στις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (από 12% το 2019 σε 11% το 2022) και στις Λοιπές Χώρες (από 49% το 2019 σε 42% το 2022).

Συμπερασματικά, οι διανυκτερεύσεις την περίοδο 2019-2022 εμφάνισαν την μικρότερη μείωση σε σύγκριση με τις αναχωρήσεις και τις πληρωμές, κύριως αφενός λόγω της δεσμευμένης ζήτησης για διακοπές που υπήρχε τα τελευταία χρόνια λόγω της πανδημίας και αφετέρου στην αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος που οδήγησε σε αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι οι διανυκτερεύσεις στις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (-6%) έφθασαν σχεδόν στα προ-πανδημίας επίπεδα ενώ οι υπόλοιπες γεωγραφικές περιοχές υπολείπονται ακόμα. Αυτό εξηγεί εν πολλοίς και την αύξηση των πληρωμών (βλ. σελ. 21), αφού η δαπάνη για ένα ταξίδι σε χώρα της Ευρωζώνης είναι συγκριτικά υψηλότερη απ' ότι στις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ.

6.3 Πληρωμές ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 8: Πληρωμές (σε εκατ. €) ανά γεωγραφική περιοχή (σε εκατ. €), 2019, 2021 και 2022

Γεωγραφική Περιοχή	2019	2021	2022	%Δ	%Δ
				2019-2021	2019-2022
Χώρες ζώνης ευρώ	1.149	560	931	-51%	-19%
Χώρες ΕΕ εκτός ζώνης ευρώ	326	117	218	-64%	-33%
Λοιπές Χώρες	1.270	435	776	-66%	-39%
Σύνολο	2.744	1.113	1.925	-59%	-30%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

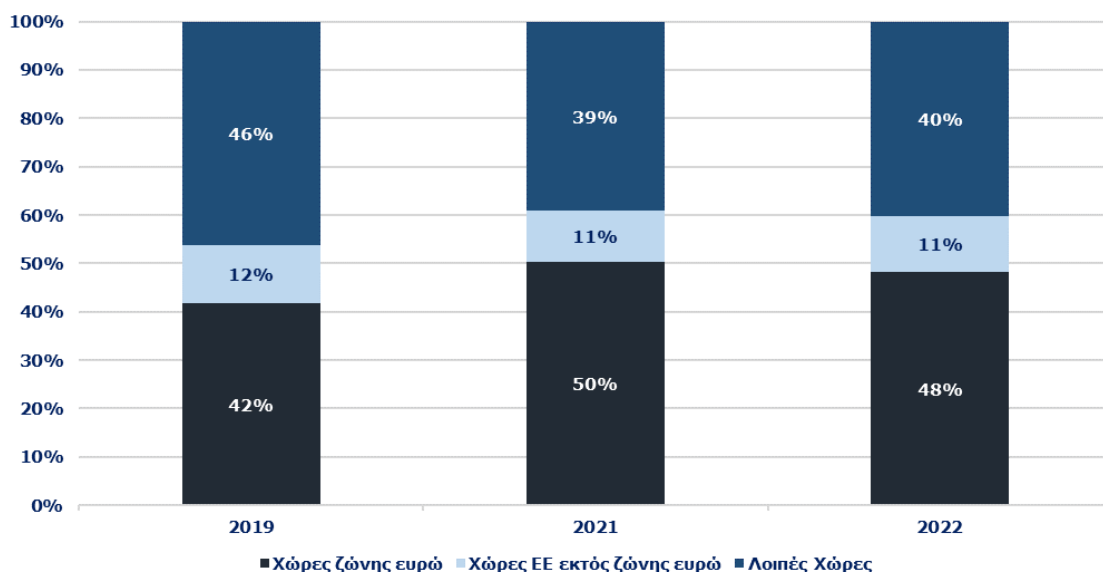
Παρόμοια εικόνα με τις διανυκτερεύσεις εμφανίζουν και οι πληρωμές. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021 μείωση κατά -59% (από € 2,7 δισ. το 2019 σε € 1,1 δισ. το 2021) και
- 2019-2022 πτώση κατά -30% (από € 2,7 δισ. το 2019 σε € 1,9 δισ. το 2022).

Σε ότι αφορά τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές, όλες οι γεωγραφικές περιοχές και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους σημείωσαν μείωση στις πληρωμές τους. Παρόλα αυτά, η μείωση σε προορισμούς της Ευρωζώνης για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους είναι συγκριτικά μικρότερη απ' ότι στις άλλες γεωγραφικές περιοχές. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021, μείωση σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές: Χώρες Ζώνης του Ευρώ (-51%, από € 1,1 δισ. το 2019 σε € 560 εκατ. το 2021), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (-64%, από € 326 εκατ. το 2019 σε € 117 εκατ. το 2021) και Λοιπές Χώρες (-66%, από € 1,3 δισ. το 2019 σε € 435 εκατ. το 2021) και
- 2019-2022, παρόμοια εικόνα αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης σε σύγκριση με την περίοδο 2019-2021. Ενδεικτικά: Χώρες Ζώνης του Ευρώ (-19%, από € 1,1 δισ. το 2019 σε € 931 εκατ. το 2022), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (-33%, από € 326 εκατ. το 2019 σε € 218 εκατ. το 2022) και Λοιπές Χώρες (-39%, από € 1,3 δισ. το 2019 σε € 776 εκατ. το 2022).

Γράφημα 5: Εξέλιξη πληρωμών (σε εκατ. €) ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους γεωγραφικών περιοχών, παρατηρούμε την περίοδο:

- 2019-2021, αύξηση του μεριδίου στις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (από 42% το 2019 σε 50% το 2021) και μείωση στις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (από 12% το 2019 σε 11% το 2021) και στις Λοιπές Χώρες (από 46% το 2019 σε 39% το 2021) και
- 2019-2022, αύξηση του μεριδίου στις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (από 42% το 2019 σε 48% το 2022) και μείωση στις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (από 12% το 2019 σε 11% το 2022) και στις Λοιπές Χώρες (από 46% το 2019 σε 40% το 2022).

Αξιοσημείωτο για τις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ είναι, ότι κατά την εξεταζόμενη περίοδο οι πληρωμές εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις διανυκτερεύσεις και τις αναχωρήσεις. Επιβεβαιώνοντας ότι ένα ταξίδι σε προορισμό της Ζώνης του Ευρώ απαιτεί υψηλότερη κατά Κεφαλή Δαπάνη απ' ότι ένα ταξίδι στις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ.

6.4 Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 9: Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (σε €) ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Γεωγραφική Περιοχή	2019	2021	2022	%Δ	
				2019-2021	2019-2022
Χώρες ζώνης ευρώ	521	598	514	15%	-1%
Χώρες ΕΕ εκτός ζώνης ευρώ	139	292	174	110%	25%
Λοιπές Χώρες	339	551	351	63%	4%
Σύνολο	350	549	378	57%	8%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε αντίθεση με τα βασικά μεγέθη, η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη σημείωσε αύξηση και στις δύο εξεταζόμενες περιόδους. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021, η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη σημείωσε αύξηση κατά +57% (από € 350 το 2019 σε € 549 το 2021) και
- 2019-2022, αύξηση κατά +8% (από € 350 το 2019 σε € 378 το 2022).

Σε ότι αφορά τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές, όλες σημείωσαν αύξηση και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους, με εξαίρεση τις Χώρες της Ζώνης του Ευρώ την περίοδο 2019-2022. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021, όλες οι επιμέρους γεωγραφικές περιοχές σημείωσαν αύξηση στην Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη: Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (+15%, από € 521 το 2019 σε € 598 το 2021), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (+110%, από € 139 το 2019 σε € 292 το 2021) και Λοιπές Χώρες (+63%, από € 339 το 2019 σε € 551 το 2021) και
- 2019-2022, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (+25%, από € 139 το 2019 σε € 174 το 2022) και τις Λοιπές Χώρες (+4%, από € 339 το 2019 σε € 351 το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (-1%, από € 521 το 2019 σε € 514 το 2022) μείωση.

Αξιοσημείωτο είναι, ότι η αύξηση της Μέσης κατά Κεφαλή Δαπάνης είναι απόρροια της αύξησης και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους της Μέσης Διάρκειας Παραμονής, και κυρίως στις Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ, αφού η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε πτώση (βλ. σελ. 25 και 26).

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω (σελ. 20), η δεσμευμένη ζήτηση για διακοπές βοήθησε στην αύξηση της επιθυμίας για εξερχόμενα ταξίδια με παράλληλη αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής αυτών.

6.5 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 10: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (σε €) ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Γεωγραφική Περιοχή	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Χώρες ζώνης ευρώ	65	53	56	-20%	-14%
Χώρες ΕΕ εκτός ζώνης ευρώ	59	40	55	-32%	-7%
Λοιπές Χώρες	58	42	51	-28%	-12%
Σύνολο	61	46	54	-24%	-12%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε αντίθεση με την Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη και την Μέση Διάρκεια Παραμονής, η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε μείωση και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021, κατέγραψε μείωση κατά -24% (από € 61 το 2019 σε € 46 το 2021) και
- 2019-2022, μείωση κατά -12% (από € 61 το 2019 σε € 54 το 2022).

Σε ότι αφορά τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές, όλες σημείωσαν μείωση και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021, όλες οι επιμέρους γεωγραφικές περιοχές σημείωσαν μείωση στην Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση: Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (-20%, από € 65 το 2019 σε € 53 το 2021), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (-32%, από € 59 το 2019 σε € 40 το 2021) και Λοιπές Χώρες (-28%, από € 58 το 2019 σε € 42 το 2021) και
- 2019-2022, μείωση σε όλες τις επιμέρους περιοχές: Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (-14%, από € 65 το 2019 σε € 56 το 2022), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (-7%, από € 59 το 2019 σε € 55 το 2022) και Λοιπές Χώρες (-12%, από € 58 το 2019 σε € 51 το 2022).

6.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 11: Μέση Διάρκεια Παραμονής (σε διανυκτερεύσεις) ανά γεωγραφική περιοχή, 2019, 2021 και 2022

Γεωγραφική Περιοχή	2019	2021	2022	%Δ	
				2019-2021	2019-2022
Χώρες ζώνης ευρώ	8,0	11,4	9,2	43%	15%
Χώρες ΕΕ εκτός ζώνης ευρώ	2,4	7,3	3,2	210%	35%
Λοιπές Χώρες	5,8	13,1	6,9	125%	18%
Σύνολο	5,7	11,8	7,0	107%	23%

Πηγή: T+E - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σημείωσε αύξηση καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021, αύξηση κατά +107% (από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,8 διανυκτερεύσεις το 2021) και
- 2019-2022, αύξηση κατά +23% (από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2022).

Σε ότι αφορά τις επιμέρους γεωγραφικές περιοχές, όλες σημείωσαν αύξηση και για τις δύο εξεταζόμενες περιόδους. Συγκεκριμένα, την περίοδο:

- 2019-2021, όλες οι επιμέρους γεωγραφικές περιοχές σημείωσαν αύξηση: Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (+43%, από 8,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,4 διανυκτερεύσεις το 2021), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (+210%, από 2,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,3 διανυκτερεύσεις το 2021) και Λοιπές Χώρες (+125%, από 5,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 13,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και
- 2019-2022, αύξηση σε όλες τις περιοχές: Χώρες της Ζώνης του Ευρώ (+15%, από 8,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Χώρες της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ (+35%, από 2,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και Λοιπές Χώρες (+18%, από 5,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022).

Το 2021, η ΜΔΠ εμφάνισε την υψηλότερη τιμή της (11,8 διανυκτερεύσεις) από την έναρξη της Έρευνας Συνόρων, ως απόρροια, τα τελευταία 2 χρόνια, της παγκόσμιας τάσης μείωσης των short και City Breaks (για την Ελλάδα αφορά κυρίως τους προορισμούς των Χωρών της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ και τις Λοιπές Χώρες) και της αύξησης του μεριδίου των ταξιδιών με σκοπό την επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς που έχουν μεγάλη διάρκεια παραμονής.

7. Εξερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

7.1 Αναχωρήσεις ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 12: Αναχωρήσεις ανά προορισμό (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Προορισμός	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Βουλγαρία	1.916	212	862	-89%	-55%
Τουρκία	1.091	149	479	-86%	-56%
Ιταλία	438	184	407	-58%	-7%
Γερμανία	584	225	378	-61%	-35%
Κύπρος	239	171	296	-28%	+24%
Ην. Βασίλειο	373	112	255	-70%	-32%
Γαλλία	189	93	186	-51%	-2%
Ισπανία	169	55	127	-67%	-25%
Αυστρία	178	61	126	-66%	-29%
Ολλανδία	138	69	118	-50%	-15%
ΗΠΑ	145	30	80	-79%	-45%
Αίγυπτος	71	37	53	-48%	-26%
Πολωνία	68	32	52	-53%	-23%
Τσεχία	58	14	34	-76%	-41%
Ρωσία	60	23	10	-62%	-83%
Λοιπές	2.575	660	1.814	-74%	-30%
Σύνολο	8.294	2.127	5.278	-74%	-36%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

από 71 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2021) και Κύπρο (-28%, από 239 χιλ. το 2019 σε 171 χιλ. το 2021) και

- 2019-2022, όλοι οι προορισμοί κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση τον προορισμό της Κύπρου (+24%, από 239 χιλ. το 2019 σε 296 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά οι υπόλοιποι προορισμοί: Ρωσία (-83%, από 60 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022), Τουρκία (-56%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 479 χιλ. το 2022), Βουλγαρία (-55%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 862 χιλ. το 2022), ΗΠΑ (-45%, από 145 χιλ. το 2019 σε 80 χιλ. το 2022), Τσεχία (-41%, από 58 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2022), Γερμανία (-35%, από 584 χιλ. το 2019 σε 378 χιλ. το 2022), Ην. Βασίλειο (-32%, από 373 χιλ. το 2019 σε 255 χιλ. το 2022), Λοιπές (-30%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022), Αυστρία (-29%, από 178 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022), Αίγυπτο

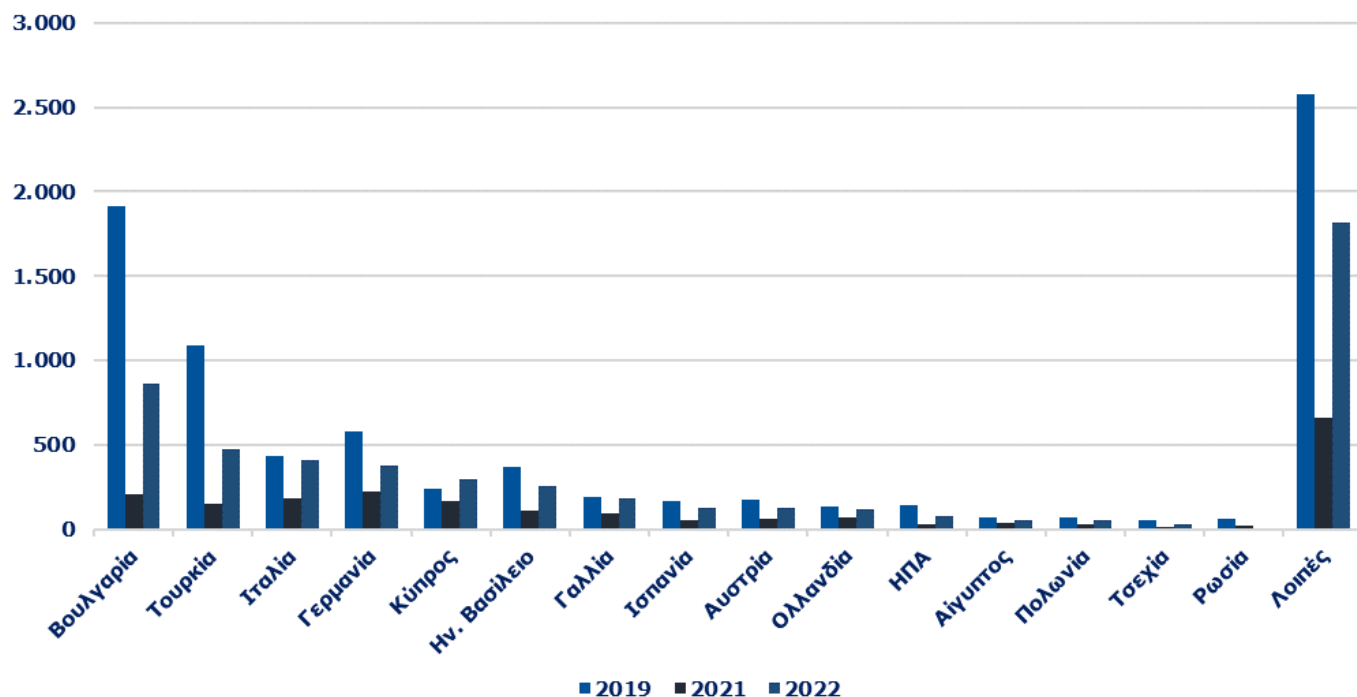
Σε ότι αφορά τους επιμέρους προορισμούς ανά εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε ότι την περίοδο:

- 2019-2021, όλοι οι προορισμοί σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις να εντοπίζονται στους όμορους προορισμούς της Βουλγαρίας (-89%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 212 χιλ. το 2021) και της Τουρκίας (-86%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 149 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: ΗΠΑ (-79%, από 145 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2021), Τσεχία (-76%, από 58 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021), Λοιπές (-74%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 660 χιλ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-70%, από 373 χιλ. το 2019 σε 112 χιλ. το 2021), Ισπανία (-67%, από 169 χιλ. το 2019 σε 55 χιλ. το 2021), Αυστρία (-66%, από 178 χιλ. το 2019 σε 61 χιλ. το 2021), Ρωσία (-62%, από 60 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2021), Γερμανία (-61%, από 584 χιλ. το 2019 σε 225 χιλ. το 2021), Ιταλία (-58%, από 438 χιλ. το 2019 σε 184 χιλ. το 2021), Πολωνία (-53%, από 68 χιλ. το 2019 σε 32 χιλ. το 2021), Γαλλία (-51%, από 189 χιλ. το 2019 σε 93 χιλ. το 2021), Ολλανδία (-50%, από 138 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2021), Αίγυπτο (-48%,

(-26%, από 71 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022), Ισπανία (-25%, από 169 χιλ. το 2019 σε 127 χιλ. το 2022), Πολωνία (-23%, από 68 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2022), Ολλανδία (-15%, από 138 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2022), Ιταλία (-7%, από 438 χιλ. το 2019 σε 407 χιλ. το 2022) και Γαλλία (-2%, από 189 χιλ. το 2019 σε 186 χιλ. το 2022).

Συμπερασματικά, τα έτη 2021 και 2022 παρατηρούμε αύξηση των μεριδίων των παραδοσιακών υψηλής τουριστικής δαπάνης προορισμών⁷ μας (από 21% το 2019 σε 25% το 2022) και μείωση των όμορων χαμηλής τουριστικής δαπάνης προορισμών της Βουλγαρίας και της Τουρκίας (από 36% το 2019 σε 25% το 2022). Τέλος, την περίοδο 2019-2022, μόνο ο προορισμός της Κύπρου σημείωσε αύξηση στις αναχωρήσεις.

Γράφημα 9: Εξέλιξη αναχωρήσεων ανά προορισμό (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁷ Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Ιταλία, Γαλλία και Ολλανδία

7.2 Διανυκτερεύσεις ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 13: Διανυκτερεύσεις ανά προορισμό (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Προορισμός	2019	2021	2022	%Δ	
				2019-2021	2019-2022
Κύπρος	2.560	2.448	4.216	-4%	65%
Γερμανία	4.786	3.155	3.987	-34%	-17%
Ην. Βασίλειο	3.660	2.083	3.221	-43%	-12%
Ιταλία	2.732	1.279	2.242	-53%	-18%
ΗΠΑ	2.599	782	1.872	-70%	-28%
Ολλανδία	1.412	1.024	1.420	-27%	1%
Τουρκία	2.879	865	1.382	-70%	-52%
Βουλγαρία	2.496	939	1.337	-62%	-46%
Γαλλία	1.599	905	1.286	-43%	-20%
Ισπανία	1.323	608	1.177	-54%	-11%
Αίγυπτος	797	854	845	7%	6%
Αυστρία	798	377	827	-53%	4%
Πολωνία	477	365	470	-24%	-1%
Τσεχία	312	152	469	-51%	50%
Ρωσία	653	389	251	-40%	-62%
Λοιπές	15.833	7.743	10.741	-51%	-32%
Σύνολο	44.916	23.968	35.745	-47%	-20%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στους επιμέρους προορισμούς ανά εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε ότι την περίοδο:

- 2019-2021 όλοι οι επιμέρους προορισμοί σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις τους, με εξαίρεση τον προορισμό της Αιγύπτου (+7%, από 797 χιλ. το 2019 σε 854 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: ΗΠΑ (-70%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 782 χιλ. το 2021), Τουρκία (-70%, από 2,9 εκατ. το 2019 σε 865 χιλ. το 2021), Βουλγαρία (-62%, από 2,5 εκατ. το 2019 σε 939 χιλ. το 2021), Ισπανία (-54%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 608 χιλ. το 2021), Ιταλία (-53%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2021), Αυστρία (-53%, από 798 χιλ. το 2019 σε 377 χιλ. το 2021), Τσεχία (-51%, από 312 χιλ. το 2019 σε 152 χιλ. το 2021), Λοιπές (-51%, από 15,8 εκατ. το 2019 σε 7,7 εκατ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-43%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2021), Γαλλία (-43%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 905 χιλ. το 2021), Ρωσία (-40%, από 653 χιλ. το 2019 σε 389 χιλ. το 2021), Γερμανία (-34%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2021), Ολλανδία (-27%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Πολωνία (-24%, από 477 χιλ. το

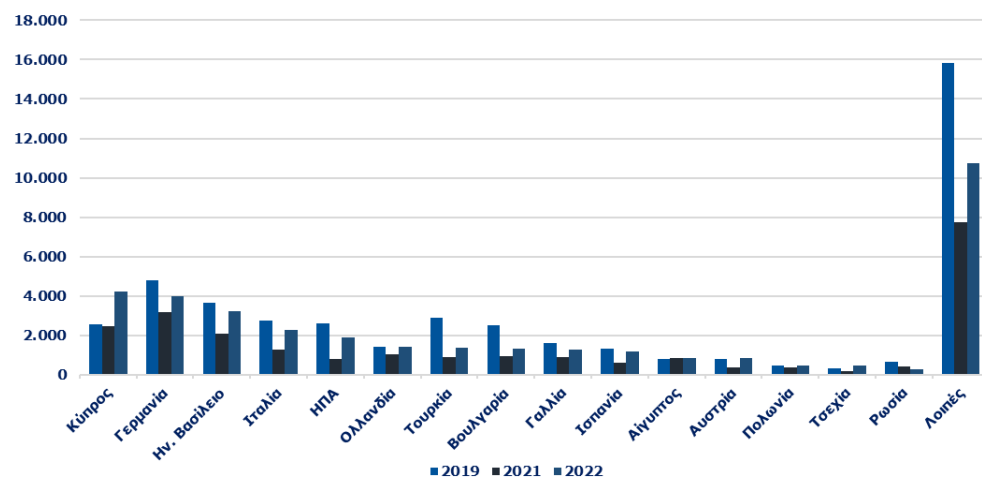
2019 σε 365 χιλ. το 2021) και Κύπρος (-4%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2021) και

- 2019-2022 όλοι οι προορισμοί κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τους προορισμούς της Κύπρου (+65%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 4,2 εκατ. το 2022), της Τσεχίας (+50%, από 312 χιλ. το 2019 σε 469 χιλ. το 2022), την Αιγύπτου (+6%, από 797 χιλ. το 2019 σε 845 χιλ. το 2022), της Αυστρίας (+4%, από 798 χιλ. το 2019 σε 827 χιλ. το 2022) και της Ολλανδίας (+1%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: Ρωσία (-62%, από 653 χιλ. το 2019 σε 251 χιλ. το 2022), Τουρκία (-52%, από 2,9 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2022), Βουλγαρία (-46%, από 2,5 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022), Λοιπές (-32%, από 15,8 εκατ. το 2019 σε 10,7 εκατ. το 2022), ΗΠΑ (-28%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2022), Γαλλία (-20%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022), Ιταλία (-18%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το

2022), Γερμανία (-17%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 4,0 εκατ. το 2022), Ην. Βασίλειο (-12%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2022), Ισπανία (-11%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022) και Πολωνία (-1%, από 477 χιλ. το 2019 σε 470 χιλ. το 2022).

Συμπερασματικά, παρόμοια είναι η εικόνα στις διανυκτερεύσεις της περιόδου 2019-2022, αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης σε σύγκριση με τις αναχωρήσεις και τις πληρωμές. Οι διανυκτερεύσεις, φαίνεται να επηρεάζονται λιγότερο από την γενικευμένη αβεβαιότητα εξαιτίας της υγειονομικής κρίσης του κορονοϊού, πράγμα που πιθανόν οφείλεται για το 2021 στην αύξηση του μεριδίου των ταξιδιών για επίσκεψη σε φίλους και συγγενείς (που παραδοσιακά έχουν υψηλότερη Μέση Διάκριση Παραμονής) ενώ για το 2022 στην ομαλοποίηση της κατάστασης στην ταξιδιωτική βιομηχανία που οδήγησε στην απελευθέρωση της λανθάνουσας ζήτησης για διακοπές. Σε ότι αφορά τους επιμέρους προορισμούς, η αύξηση του μεριδίου των παραδοσιακών⁸ μας αγορών και αντίστοιχα η μείωση στους όμορους χαμηλής τουριστικής δαπάνης προορισμούς⁹ δεν είναι τόσο έντονη όσο κυρίως στις αναχωρήσεις και λιγότερο στις πληρωμές. Το 2021, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων του εξερχόμενου τουρισμού κατέγραψε τον 2^ο χαμηλότερο (24,0 εκατ.), μετά το 2020, αριθμό διανυκτερεύσεων από την έναρξη της Έρευνας Συνόρων. Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του μεριδίου της Κύπρου την περίοδο 2019-2022 (από 6% το 2019 σε 12% το 2022).

Γράφημα 10: Εξέλιξη διανυκτερεύσεων ανά προορισμό (σε χιλ.), 2019, 2021 και 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁸ Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία και Ολλανδία

⁹ Βουλγαρία και Τουρκία

7.3 Πληρωμές ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 14: Πληρωμές (σε εκατ. €) ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Προορισμός	2019	2021	2022	%Δ	
				2019-2021	2019-2022
Ιταλία	246	109	196	-56%	-20%
Γερμανία	263	142	194	-46%	-26%
Ην. Βασίλειο	232	98	177	-58%	-23%
Κύπρος	95	80	131	-15%	39%
Γαλλία	132	70	118	-47%	-10%
Τουρκία	176	46	111	-74%	-37%
ΗΠΑ	159	33	103	-79%	-35%
Ισπανία	105	37	81	-65%	-23%
Ολλανδία	71	43	69	-40%	-3%
Βουλγαρία	138	26	67	-81%	-52%
Αυστρία	97	35	60	-64%	-38%
Αίγυπτος	38	24	28	-37%	-25%
Πολωνία	27	14	20	-47%	-26%
Τσεχία	24	7	17	-73%	-27%
Ρωσία	31	17	6	-46%	-82%
Λοιπές	911	332	545	-64%	-40%
Σύνολο	2.744	1.113	1.925	-59%	-30%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

€ 71 εκατ. το 2019 σε € 43 εκατ. το 2021), Αίγυπτο (-37%, από € 38 εκατ. το 2019 σε € 24 εκατ. το 2021) και Κύπρο (-15%, από € 95 εκατ. το 2019 σε € 80 εκατ. το 2021) και

- 2019-2022 όλοι οι προορισμοί κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τον προορισμό της Κύπρου (+39%, από € 95 εκατ. το 2019 σε € 131 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: Ρωσία (-82%, από € 31 εκατ. το 2019 σε € 6 εκατ. το 2022), Βουλγαρία (-52%, από € 138 εκατ. το 2019 σε € 67 εκατ. το 2022), Λοιπές (-40%, από € 911 εκατ. το 2019 σε € 545 εκατ. το 2022), Αυστρία (-38%, από € 97 εκατ. το 2019 σε € 60 εκατ. το 2022), Τουρκία (-37%, από € 176 εκατ. το 2019 σε € 111 εκατ. το 2022), ΗΠΑ (-35%, από € 159 εκατ. το 2019 σε € 103 εκατ. το 2022), Τσεχία (-27%, από € 24 εκατ. το 2019 σε € 17 εκατ. το 2022), Πολωνία (-26%, από € 27 εκατ. το 2019 σε € 20 εκατ. το 2022), Γερμανία (-26%,

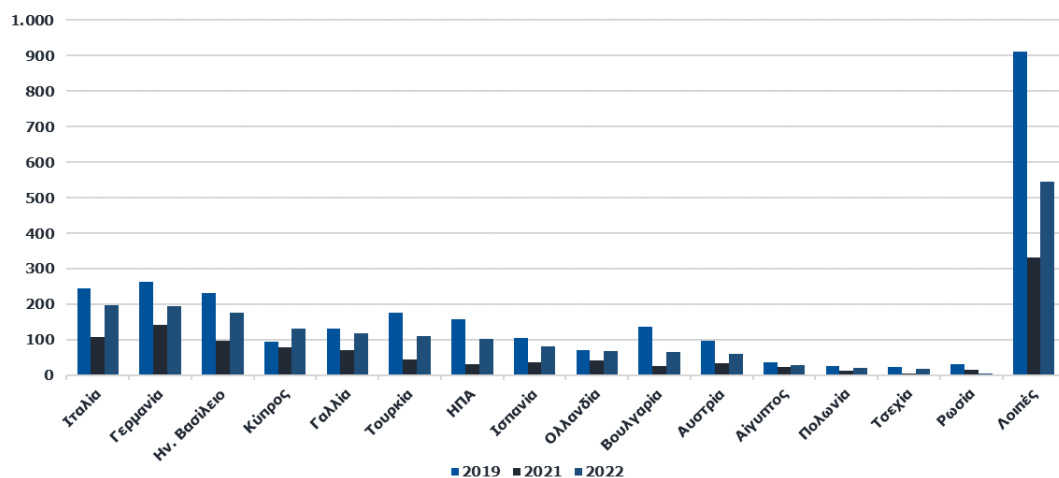
Στους επιμέρους προορισμούς ανά εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε ότι την περίοδο:

- 2019-2021 όλοι οι προορισμοί σημείωσαν μείωση στον αριθμό των πληρωμών τους: Βουλγαρία (-81%, από € 138 εκατ. το 2019 σε € 26 εκατ. το 2021), ΗΠΑ (-79%, από € 159 εκατ. το 2019 σε € 33 εκατ. το 2021), Τουρκία (-74%, από € 176 εκατ. το 2019 σε € 46 εκατ. το 2021), Τσεχία (-73%, από € 24 εκατ. το 2019 σε € 7 εκατ. το 2021), Ισπανία (-65%, από € 105 εκατ. το 2019 σε € 37 εκατ. το 2021), Αυστρία (-64%, από € 97 εκατ. το 2019 σε € 35 εκατ. το 2021), Λοιπές (-64%, από € 911 εκατ. το 2019 σε € 332 εκατ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-58%, από € 232 εκατ. το 2019 σε € 98 εκατ. το 2021), Ιταλία (-56%, από € 246 εκατ. το 2019 σε € 109 εκατ. το 2021), Πολωνία (-47%, από € 27 εκατ. το 2019 σε € 14 εκατ. το 2021), Γαλλία (-47%, από € 132 εκατ. το 2019 σε € 70 εκατ. το 2021), Γερμανία (-46%, από € 263 εκατ. το 2019 σε € 142 εκατ. το 2021), Ρωσία (-46%, από € 31 εκατ. το 2019 σε € 17 εκατ. το 2021), Ολλανδία (-40%, από

από € 263 εκατ. το 2019 σε € 194 εκατ. το 2022), Αίγυπτο (-25%, από € 38 εκατ. το 2019 σε € 28 εκατ. το 2022), Ην. Βασίλειο (-23%, από € 232 εκατ. το 2019 σε € 177 εκατ. το 2022), Ισπανία (-23%, από € 105 εκατ. το 2019 σε € 81 εκατ. το 2022), Ιταλία (-20%, από € 246 εκατ. το 2019 σε € 196 εκατ. το 2022), Γαλλία (-10%, από € 132 εκατ. το 2019 σε € 118 εκατ. το 2022) και Ολλανδία (-3%, από € 71 εκατ. το 2019 σε € 69 εκατ. το 2022).

Συμπερασματικά, παρόμοια είναι η εικόνα και στις πληρωμές την περίοδο 2019-2022, αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης σε σύγκριση με τις αναχωρήσεις και πιο έντονους σε σύγκριση με τις διανυκτερεύσεις. Αυτό οφείλεται στο ότι οι προορισμοί της Ευρωζώνης, εμφάνισαν υψηλότερο ρυθμό κάλυψης των απωλειών που σημείωσαν την περίοδο 2019-2021 σε σύγκριση με τους προορισμούς των Χωρών ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ και των Λοιπών Χωρών. Βέβαια, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η τουριστική δαπάνη σε προορισμούς της Ζώνης του Ευρώ είναι συγκριτικά υψηλότερη από την δαπάνη σε προορισμούς Χωρών της ΕΕ εκτός της Ζώνης του Ευρώ. Συγκεκριμένα, το μερίδιο των παραδοσιακών¹⁰ μας αγορών αυξάνει την περίοδο 2019-2022 (από 34% το 2019 σε 39% το 2022) σε αντίθεση με το μερίδιο των όμορων χαμηλής τουριστικής δαπάνης προορισμών¹¹ που κατέγραψε πτώση (από 11% το 2019 σε 9% το 2022). Οι πληρωμές το 2021 (€ 1,1 δισ.) κατέγραψαν τον 2^ο χαμηλότερο, μετά το 2020, αριθμό από την έναρξη της Έρευνας Συνόρων.

Γράφημα 11: Εξέλιξη πληρωμών (σε εκατ. €) ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

¹⁰ Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Ιταλία, Γαλλία και Ολλανδία

¹¹ Βουλγαρία και Τουρκία

7.4 Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 15: Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (σε €) ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Προορισμός	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
ΗΠΑ	1.093	1.079	1.279	-1%	17%
Ην. Βασίλειο	621	875	696	41%	12%
Ισπανία	624	671	637	8%	2%
Γαλλία	697	756	634	8%	-9%
Ολλανδία	515	623	583	21%	13%
Ρωσία	517	741	564	43%	9%
Αίγυπτος	526	645	534	22%	1%
Γερμανία	451	632	514	40%	14%
Τσεχία	412	468	507	14%	23%
Ιταλία	561	596	482	6%	-14%
Αυστρία	544	569	479	5%	-12%
Κύπρος	396	469	444	19%	12%
Πολωνία	405	450	389	11%	-4%
Τουρκία	161	306	232	90%	44%
Βουλγαρία	72	123	77	71%	8%
Λοιπές	354	502	300	42%	-15%
Σύνολο	350	549	378	57%	8%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ΜΚΔ ανά προορισμό και εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε ότι την περίοδο:

- 2019-2021 όλοι οι προορισμοί κατέγραψαν αύξηση της ΜΚΔ, με εξαίρεση τον προορισμό των ΗΠΑ (-1%, από € 1.093 το 2019 σε € 1.079 το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: Τουρκία (+90%, από € 161 το 2019 σε € 306 το 2021), Βουλγαρία (+71%, από € 72 το 2019 σε € 123 το 2021), Ρωσία (+43%, από € 517 το 2019 σε € 741 το 2021), Λοιπές (+42%, από € 354 το 2019 σε € 502 το 2021), Ην. Βασίλειο (+41%, από € 621 το 2019 σε € 875 το 2021), Γερμανία (+40%, από € 451 το 2019 σε € 632 το 2021), Αίγυπτο (+22%, από € 526 το 2019 σε € 645 το 2021), Ολλανδία (+21%, από € 515 το 2019 σε € 623 το 2021), Κύπρο (+19%, από € 396 το 2019 σε € 469 το 2021), Τσεχία (+14%, από € 412 το 2019 σε € 468 το 2021), Πολωνία (+11%, από € 405 το 2019 σε € 450 το 2021), Ισπανία (+8%, από € 624 το 2019 σε € 671 το 2021), Γαλλία (+8%, από € 697 το 2019 σε € 756 το 2021), Ιταλία (+6%, από

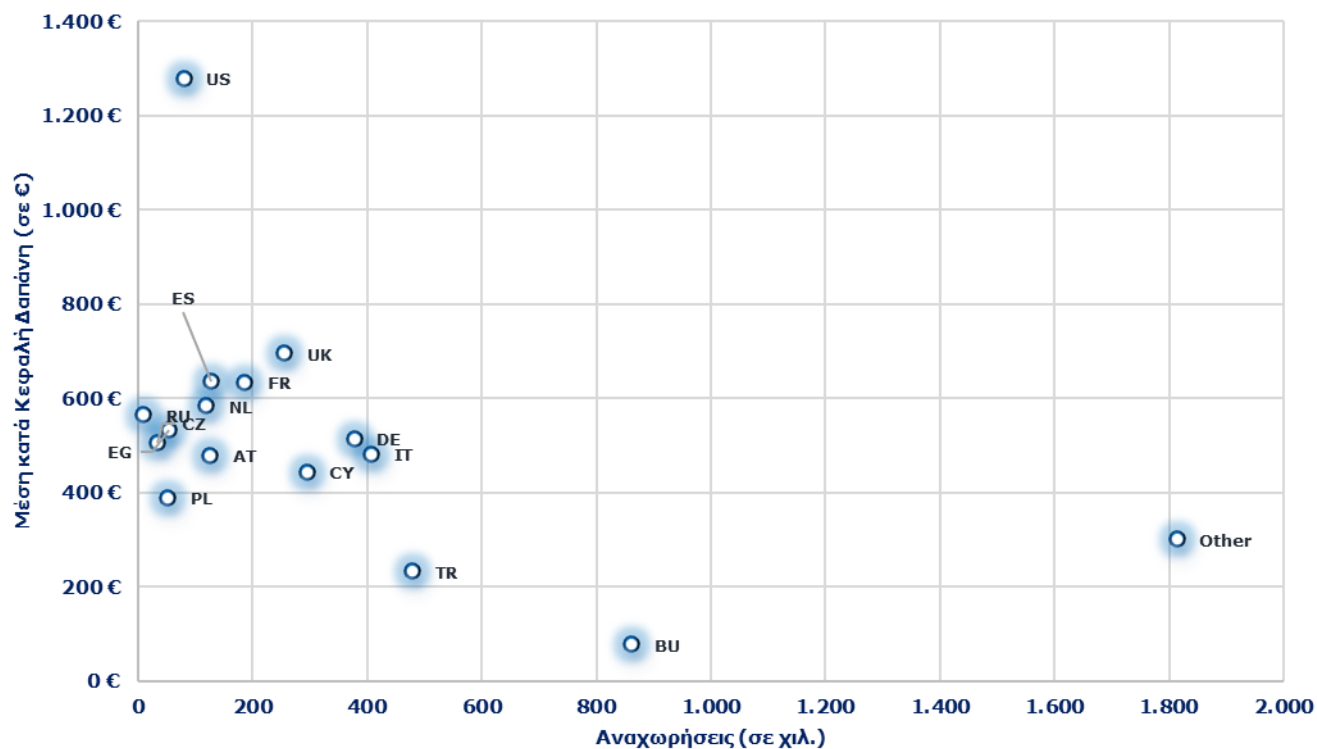
€ 561 το 2019 σε € 596 το 2021) και Αυστρία (+5%, από € 544 το 2019 σε € 569 το 2021),

- 2019-2022 όλοι οι προορισμοί σημείωσαν αύξηση της ΜΚΔ, με εξαίρεση τους προορισμούς των Λοιπών (-15%, από € 354 το 2019 σε € 300 το 2022), της Ιταλίας (-14%, από € 561 το 2019 σε € 482 το 2022), της Αυστρίας (-12%, από € 544 το 2019 σε € 479 το 2022), της Γαλλίας (-9%, από € 697 το 2019 σε € 634 το 2022) και της Πολωνίας (-4%, από € 405 το 2019 σε € 389 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: Τουρκία (+44%, από € 161 το 2019 σε € 232 το 2022), Τσεχία (+23%, από € 412 το 2019 σε € 507 το 2022), ΗΠΑ (+17%, από € 1.093 το 2019 σε € 1.279 το 2022), Γερμανία (+14%, από € 451 το 2019 σε € 514 το 2022), Ολλανδία (+13%, από € 515 το 2019 σε € 583 το 2022), Ην. Βασίλειο (+12%, € 621 το 2019 σε € 696 το 2022), Κύπρο (+12%, από € 396 το 2019 σε € 444 το 2022), Ρωσία (+9%, από € 517 το 2019 σε € 564 το

2022), Βουλγαρία (+8%, από € 72 το 2019 σε € 77 το 2022), Ισπανία (+2%, από € 624 το 2019 σε € 637 το 2022) και Αίγυπτο (+1%, από € 526 το 2019 σε € 534 το 2022).

Συμπερασματικά, η ΜΚΔ του εξερχόμενου τουρισμού το 2021 σημείωσε σημαντική αύξηση κατά +57% ενώ το 2022, με την αύξηση των τουριστικών ροών προς το εξωτερικό, η ΜΚΔ σημείωσε αύξηση κατά +8%, πολύ κοντά στα επίπεδα του 2019, και αυτό κυρίως λόγω της αύξησης των τουριστικών ροών προς Βουλγαρία (+306% σε σύγκριση με το 2021) και δευτερευόντως προς Τουρκία (+221% σε σύγκριση με το 2021) που έχουν παραδοσιακά χαμηλή Διάρκεια Παραμονής και ως εκ τούτου χαμηλή ΜΚΔ (€ 77 και € 232 αντίστοιχα) σε σύγκριση με τους υπόλοιπους Ευρωπαϊκούς προορισμούς.

Γράφημα 12: Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (σε €) και αριθμός αναχωρήσεων (σε χιλ.) ανά προορισμό¹², 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στο γράφημα 12 αποτυπώνεται η θέση κάθε χώρας αναφορικά με τις αναχωρήσεις προς αυτήν και την ΜΚΔ. Παρατηρούμε ότι η ΜΚΔ στις ΗΠΑ είναι σημαντικά υψηλότερη από ότι στις περισσότερες χώρες και το αντίστροφο ισχύει για τη Ρωσία και -σε μικρότερο βαθμό- στην Τουρκία.

¹² Συντομογραφίες των προορισμών του διαγράμματος: US (ΗΠΑ), UK (Ην. Βασίλειο), RU (Ρωσία), FR (Γαλλία), ES (Ισπανία), EG (Αίγυπτος), NL (Ολλανδία), AT (Αυστρία), CZ (Τσεχία), PL (Πολωνία), DE (Γερμανία), IT (Ιταλία), CY (Κύπρος), TR (Τουρκία), BU (Βουλγαρία), Other (Λοιπές)

7.5 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 16: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (σε €) και ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Προορισμός	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γαλλία	82	78	92	-6%	11%
Ιταλία	90	86	88	-5%	-3%
Τουρκία	61	53	80	-14%	32%
Αυστρία	121	92	73	-24%	-40%
Ισπανία	80	61	69	-24%	-14%
Ην. Βασίλειο	63	47	55	-25%	-13%
ΗΠΑ	61	42	55	-32%	-10%
Βουλγαρία	55	28	50	-50%	-10%
Γερμανία	55	45	49	-18%	-11%
Ολλανδία	50	42	49	-17%	-4%
Πολωνία	58	40	43	-31%	-25%
Τσεχία	77	43	37	-44%	-52%
Αίγυπτος	47	28	34	-41%	-29%
Κύπρος	37	33	31	-11%	-16%
Ρωσία	48	43	23	-10%	-53%
Λοιπές	58	43	51	-26%	-12%
Σύνολο	61	46	54	-24%	-12%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ΜΔΔ ανά προορισμό και εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε ότι την περίοδο:

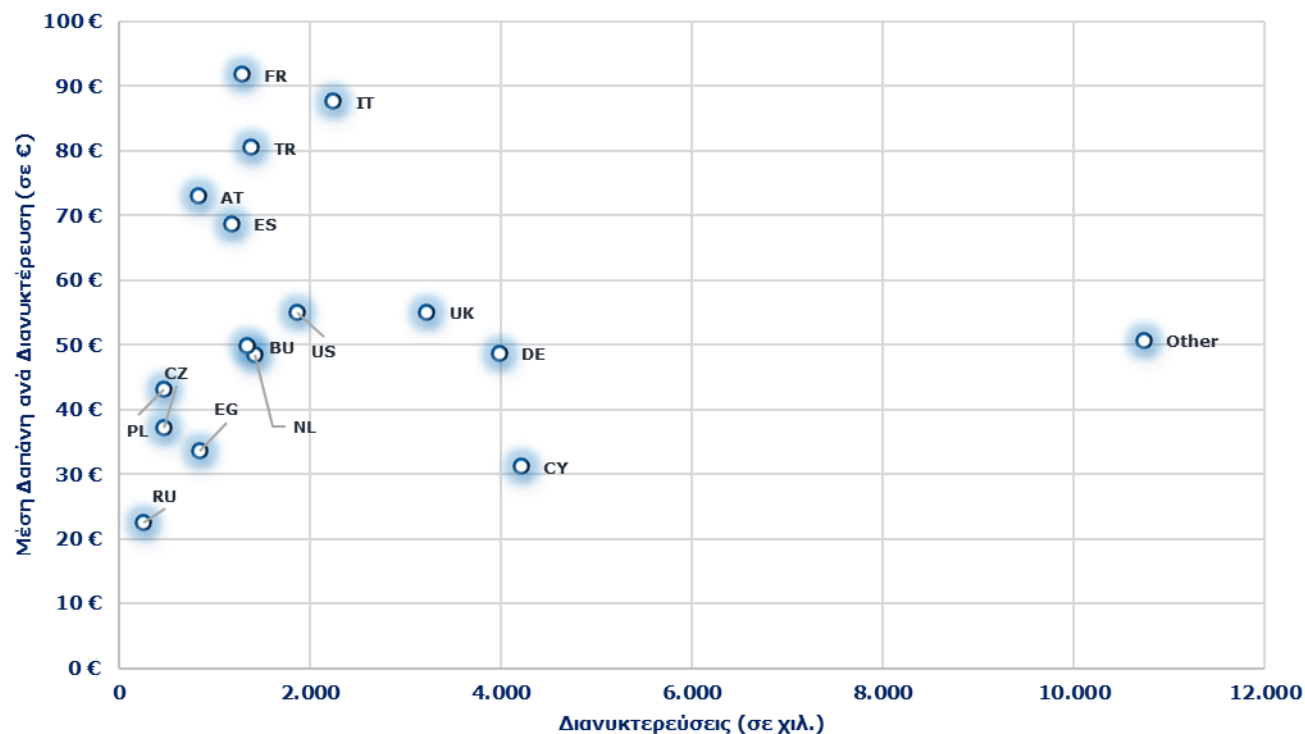
- 2019-2021 όλοι οι προορισμοί σημείωσαν μείωση της ΜΔΔ: Βουλγαρία (-50%, από € 55 το 2019 σε € 28 το 2021), Τσεχία (-44%, από € 77 το 2019 σε € 43 το 2021), Αίγυπτο (-41%, από € 47 το 2019 σε € 28 το 2021), ΗΠΑ (-32%, από € 61 το 2019 σε € 42 το 2021), Πολωνία (-31%, από € 58 το 2019 σε € 40 το 2021), Λοιπές (-26%, από € 58 το 2019 σε € 43 το 2021), Ην. Βασίλειο (-25%, από € 63 το 2019 σε € 47 το 2021), Αυστρία (-24%, από € 121 το 2019 σε € 92 το 2021), Ισπανία (-24%, από € 80 το 2019 σε € 61 το 2021), Γερμανία (-18%, από € 55 το 2019 σε € 45 το 2021), Ολλανδία (-17%, από € 50 το 2019 σε € 42 το 2021), Τουρκία (-14%, από € 61 το 2019 σε € 53 το 2021), Κύπρο (-11%, από € 37 το 2019 σε € 33 το 2021), Ρωσία (-10%, από € 48 το 2019 σε € 43 το 2021), Γαλλία (-6%, από € 82 το 2019 σε € 78 το 2021) και Ιταλία (-5%, από € 90 το 2019 σε € 86 το 2021),

- 2019-2022 όλοι οι προορισμοί σημείωσαν μείωση στην Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, με εξαίρεση τους προορισμούς της Τουρκίας (+32%, από € 61 το 2019 σε € 80 το 2022) και της Γαλλίας (+11%, από € 82 το 2019 σε € 92 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: Ρωσία (-53%, από € 48 το 2019 σε € 23 το 2022), Τσεχία (-52%, από € 77 το 2019 σε € 37 το 2022), Αυστρία (-40%, από € 121 το 2019 σε € 73 το 2022), Αίγυπτο (-29%, από € 47 το 2019 σε € 34 το 2022), Πολωνία (-25%, από € 58 το 2019 σε € 43 το 2022), Κύπρο (-16%, από € 37 το 2019 σε € 31 το 2022), Ισπανία (-14%, από € 80 το 2019 σε € 69 το 2022), Ην. Βασίλειο (-13%, από € 63 το 2019 σε € 55 το 2022), Λοιπές (-12%, από € 58 το 2019 σε € 51 το 2022), Γερμανία (-11%, από € 55 το 2019 σε € 49 το 2022), Βουλγαρία (-10%, από € 55 το 2019 σε € 50 το 2022), ΗΠΑ

(-10%, από € 61 το 2019 σε € 55 το 2022), Ολλανδία (-4%, από € 50 το 2019 σε € 49 το 2022) και Ιταλία (-3%, από € 90 το 2019 σε € 88 το 2022).

Συμπερασματικά, σε αντίθεση με την ΜΚΔ (βλ. σελ. 36) και την ΜΔΠ (βλ. σελ. 42), η ΜΔΔ σημείωσε πτώση την περίοδο 2019-2022. Σε ότι αφορά την περίοδο 2019-2021, η πτώση της ΜΔΔ οφείλεται στην παγκόσμια τάση αύξησης του μεριδίου των ταξιδίων για επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς ενώ για την περίοδο 2019-2022 στην αύξηση αφενός των ταξιδίων με σκοπό την επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς και αφετέρου στην συντηρητική οικονομική διαχείριση μετά από δύο χρόνια αβεβαιότητας.

Γράφημα 13: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (σε €) και αριθμός διανυκτερεύσεων (σε χιλ.) ανά προορισμό¹³, 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στο γράφημα 13 αποτυπώνεται η θέση κάθε χώρας αναφορικά με τις διανυκτερεύσεις σε αυτήν και την ΜΔΔ. Παρατηρούμε ότι, αν και όπως είδαμε η ΜΚΔ στις ΗΠΑ είναι σημαντικά υψηλότερη από ότι στις περισσότερες χώρες, αυτό δεν ισχύει για την ΜΔΔ που μάλλον υποδηλώνει φιλοξενία σε γνωστούς και φίλους, κάτι που συνάδει και με την πολλή μεγάλη διάρκεια παραμονής (βλ. σελ. 3). Την υψηλότερη ΜΔΔ έχουν τα ταξίδια σε Γαλλία, Ιταλία, Τουρκία, Αυστρία και Ισπανία.

¹³ Συντομογραφίες των προορισμών του διαγράμματος: US (ΗΠΑ), UK (Ην. Βασίλειο), RU (Ρωσία), FR (Γαλλία), ES (Ισπανία), EG (Αίγυπτος), NL (Ολλανδία), AT (Αυστρία), CZ (Τσεχία), PL (Πολωνία), DE (Γερμανία), IT (Ιταλία), CY (Κύπρος), TR (Τουρκία), BU (Βουλγαρία), Other (Λοιπές)

7.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Πίνακας 17: Μέση Διάρκεια Παραμονής (σε διανυκτερεύσεις) ανά προορισμό, 2019, 2021 και 2022

Προορισμός	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
ΗΠΑ	17,9	25,9	23,3	45%	30%
Αίγυπτος	11,2	23,1	15,9	107%	43%
Ισπανία	7,8	11,0	9,3	41%	18%
Ην. Βασίλειο	9,8	18,5	12,6	89%	29%
Κύπρος	10,7	14,3	14,3	34%	33%
Ρωσία	10,8	17,1	25,0	58%	131%
Γαλλία	8,5	9,7	6,9	15%	-18%
Γερμανία	8,2	14,0	10,5	71%	29%
Πολωνία	7,0	11,4	9,0	61%	28%
Ολλανδία	10,2	14,9	12,0	46%	18%
Τσεχία	5,4	10,9	13,6	104%	154%
Ιταλία	6,2	7,0	5,5	12%	-12%
Αυστρία	4,5	6,2	6,6	38%	46%
Τουρκία	2,6	5,8	2,9	120%	9%
Βουλγαρία	1,3	4,4	1,6	240%	19%
Λοιπές	6,1	11,7	5,9	91%	-4%
Σύνολο	5,7	11,8	7,0	107%	23%

Πηγή: TtE - Επεξεργασία INSETE Intelligence

14,9 διανυκτερεύσεις το 2021), Τσεχία (+104%, από 5,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 10,9 διανυκτερεύσεις το 2021), Ιταλία (+12%, από 6,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Αυστρία (+38%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,2 διανυκτερεύσεις το 2021), Τουρκία (+120%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Βουλγαρία (+240%, από 1,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2021) και Λοιπές (+91%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,7 διανυκτερεύσεις το 2021),

- 2019-2022 όλοι οι προορισμοί σημείωσαν αύξηση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής, με εξαίρεση την Γαλλία (-18%, από 8,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), την Ιταλία (-12%, από 6,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2022) και τις Λοιπές (-4%, από 6,1

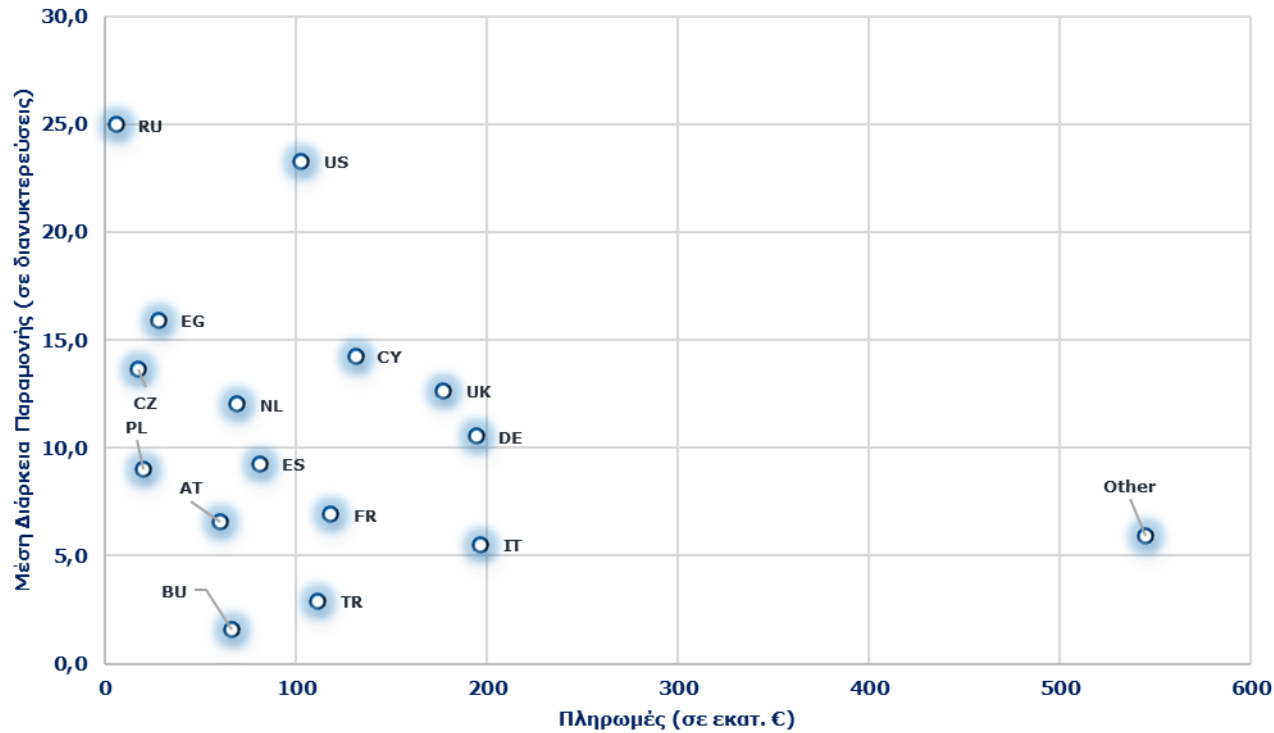
Αναφορικά με την ΜΔΠ ανά προορισμό και ανά εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούμε ότι την περίοδο:

- 2019-2021 όλοι οι προορισμοί σημείωσαν αύξηση στην ΜΔΠ: ΗΠΑ (+45%, από 17,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 25,9 διανυκτερεύσεις το 2021), Αίγυπτος (+107%, από 11,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 23,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Ισπανία (+41%, από 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Ην. Βασίλειο (+89%, από 9,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 18,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Κύπρο (+34%, από 10,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 14,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Ρωσία (+58%, από 10,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 17,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Γαλλία (+15%, από 8,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Γερμανία (+71%, από 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 14,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Πολωνία (+61%, από 7,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,4 διανυκτερεύσεις το 2021), Ολλανδία (+46%, από 10,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε

διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,9 διανυκτερεύσεις το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιποι προορισμοί: ΗΠΑ (+30%, από 17,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 23,3 διανυκτερεύσεις το 2022), Αίγυπτο (+43%, από 11,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 15,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Ισπανία (+18%, από 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,3 διανυκτερεύσεις το 2022), Ην. Βασίλειο (+29%, από 9,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 12,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Κύπρος (+33%, από 10,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 14,3 διανυκτερεύσεις το 2022), Ρωσία (+131%, από 10,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 25,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Γερμανία (+29%, από 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 10,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Πολωνία (+28%, από 7,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Ολλανδία (+18%, από 10,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 12,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Τσεχία (+154%, από 5,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 13,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Αυστρία (+46%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Τουρκία (+9%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022) και Βουλγαρία (+19%, από 1,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,6 διανυκτερεύσεις το 2022).

Συγκρίνοντας τα στοιχεία της ΜΔΠ με τα στοιχεία της ΜΚΔ και της ΜΔΔ, παρατηρούμε μια σημαντική αύξηση της ΜΔΠ όταν η αντίστοιχη αύξηση της ΜΚΔ ήταν για το 2021 σχεδόν η μισή και για το 2022 στο 1/3 ενώ αντίθετα η ΜΔΔ και για τις δύο περιόδους ήταν πτωτική. Η αύξηση αυτή στην ΜΔΠ, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, οφείλεται αφενός στην παγκόσμια τάση αύξησης του μεριδίου των ταξιδίων με σκοπό την επίσκεψη σε φίλους & συγγενείς και αφετέρου στην μείωση, αν και ανακάμπουσα το 2022, των short breaks κυρίως στις όμορες χώρες της Βουλγαρίας και της Τουρκίας.

Γράφημα 14: Μέση Διάρκεια Παραμονής (σε διανυκτερεύσεις) και Πληρωμές (σε εκατ. €) ανά προορισμό¹⁴, 2022

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στο γράφημα 14 αποτυπώνεται η θέση κάθε χώρας αναφορικά με τις πληρωμές προς αυτήν και την ΜΔΠ. Δεν παρατηρείται κάποια ιδιαίτερη σχέση μεταξύ των δύο μεγεθών.

¹⁴ Συντομογραφίες των προορισμών του διαγράμματος: US (ΗΠΑ), UK (Ην. Βασίλειο), RU (Ρωσία), FR (Γαλλία), ES (Ισπανία), EG (Αίγυπτος), NL (Ολλανδία), AT (Αυστρία), CZ (Τσεχία), PL (Πολωνία), DE (Γερμανία), IT (Ιταλία), CY (Κύπρος), TR (Τουρκία), BU (Βουλγαρία), Other (Λοιπές)

ΠΗΓΕΣ

- [Τράπεζα της Ελλάδος – Ταξιδιωτικές Πληρωμές – Βασικά Μεγέθη](#)
- [Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2022](#)

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης:
 «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την
 ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
 με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα**
“Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020” και
 συγχρηματοδοτείται από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

Ευρωπαϊκή Ένωση
 Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
 ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
 ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
 ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης